

INVENTARIS

VAN HET ARCHIEF

van de

GEMEENTE WAARDE

1649 - 1969

door M.J. Louisse

Goes, 1993

INHOUDSOPGAVE	2
I. Inleiding	6
II. Inventarisatie	11
Inventaris	12
A. ARCHIEF VAN DE GEMEENTE WAARDE, 1649-1969	
Stukken van algemene aard	12
I. Maire en municipale raad 1810-1813	12
A. Notulen	12
II. Gemeentebestuur 1813-1851	12
A. Notulen	12
B. Correspondentie	12
C. Indices op correspondentie	14
III. Gemeentebestuur 1851-1969	14
A. Notulen	14
B. Correspondentie	16
C. Indices op correspondentie	19
D. Jaarverslagen	19
Stukken betreffende bijzondere onderwerpen	21
I. Het organisme	21
1. Instelling, ontwikkeling en opheffing	21
2. Eigendommen	21
2.1 Toren Nederlands Hervormde Kerk	21
2.2 Gemeentehuis en dienstgebouwen	22
2.3 Ambtswoning van de burgemeester	22
2.4 Aankopen	23
2.5 Verkopen	24
2.6 Ruilingen	24
2.7 Erfpacht	24
2.8 Erfdienstbaarheden	25
2.9 Huur en pacht	25
2.10 Verzekeringen	25
3. Financiën	26
3.1 Begrotingen	26
3.2 Leningen	28
3.3 Boekhouding	28
3.4 Rekeningen met bijlagen	29
3.5 Overige financiële aangelegenheden	30

4.	Aangelegenheden betreffende het archief	31
5.	Verkiezingen van vertegenwoordigende lichamen	32
5.1	Gemeenteraad	32
5.2	Provinciale Staten	32
5.3	Tweede Kamer der Staten Generaal	32
6.	Gemeentelijke bestuurscolleges en functionarissen	33
II.	Aangelegenheden betreffende het personeel	34
1.	Algemeen	34
2.	Verhouding tussen bestuur en personeel	34
3.	Rechten van het personeel	35
III.	Belastingen	36
1.	Belastingen op inkomen en vermogen	36
2.	Grond- en aanverwante belastingen	37
3.	Overige vormen van belastingheffing	37
IV.	Openbare orde	38
1.	Aangelegenheden betreffende de openbare orde	38
2.	Burgerlijke stand	39
3.	Bevolkingsadministratie	40
4.	Huisnummering	43
V.	Openbare zedelijkheid	43
VI.	Openbare gezondheid	44
1.	Algemeen	44
2.	Toezicht op produkten	44
3.	Bestrijding van besmettelijke ziekten	45
4.	Lijkbezorging	45
5.	Hygiëne van lucht, bodem en water	46
5.1	Hinderwet, het verzamelen, afvoeren en verwerken van vuil	46
5.2	Riolering	48
5.3	Productie en distributie van water	48
5.4	Baden en zwemmen	49
VII.	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	49
1.	Bestemmingsplannen	49
2.	Woningbouw	51
VIII.	Bescherming tegen oorlogsgevaar en natuurrampen	55
1.	Bescherming tegen oorlogen en natuurrampen	55
2.	Bescherming tegen brand	57
IX.	Waterstaat	58
X.	Verkeer en Vervoer	59
1.	Verkeer en vervoer te land	59

2.	Verkeer en vervoer te water	61
XI.	Economische aangelegenheden	62
1.	Landbouw	62
2.	Handel, nering en industrie	63
3.	Aangelegenheden betreffende de distributie	64
4.	Energievoorziening	65
XII.	Maatschappelijke zorg	66
XIII.	Onderwijs, cultuur en sport	67
1.	Onderwijs	67
1.1	Kleuteronderwijs	67
1.2	Lager onderwijs	68
1.21	Algemeen	68
1.22	Schoolgelden	68
1.23	Openbaar lager onderwijs	68
1.231	Algemeen	68
1.231	Aangelegenheden betreffende het personeel	69
1.232	Gebouwen en terreinen	70
1.24	Onderwijs op Gereformeerde grondslag	70
1.3	Andere vormen van onderwijs	71
2.	Cultuur en verenigingsleven	71
3.	Sport en recreatie	72
XIV.	Militaire zaken	73
1.	Dienstplicht en vordering	73
2.	Aangelegenheden betreffende de Tweede Wereldoorlog	73
B. ARCHIEF VAN HET BURGERLIJK ARMBESTUUR VAN WAARDE, 1811-1965		75
Stukken van algemene aard		75
A.	Notulen van vergaderingen van het bestuur	75
B.	Correspondentie	75
Stukken betreffende bijzondere onderwerpen		75
1.	Bestuur en personeel	75
2.	Eigendommen	75
2.1	Aankopen	75
2.2	Verpachtingen	76
2.3	Ruiling	76
3.	Financiën	76
3.1	Algemeen	76
3.2	Begrotingen van inkomsten en uitgaven	76
3.3	Rekeningen van inkomsten en uitgaven	77
4.	Armenzorg	77

C. ARCHIEF VAN DE VOORMALIGE GEMEENTE VALKENISSE, 1809-1862	78
D. ARCHIEF VAN HET BURGERLIJK ARMBESTUUR VAN VALKENISSE, 1813-1860	78
1. Financiën	78
1.1 Begrotingen	78
1.2 Rekeningen	78
1.3 Bijlagen bij de rekening	79
Index op plaats- en persoonsnamen	80

INLEIDING

In 1815 worden de gemeente Waarde en de gemeente Valkenisse tot een gemeente samengevoegd. Tot de gemeente Waarde- en Valkenisse behoren de dorpen Waarde, Valkenisse en Gawege. De gemeente Waarde- en Valkenisse houdt 1 januari 1970 op te bestaan. Het grondgebied wordt bij de nieuwe gemeente Reimerswaal gevoegd. Deze gemeente omvat de dorpen Yerseke, Waarde, Kruiningen, Hansweert, Rilland-Bath en Krabbendijke.

Omstreeks 275 na Christus moet een periode van overstromingen begonnen zijn, die een einde maakt aan de bewoning van Zeeland. Er ontstaat in Zeeland een immens schorregebied, waar grootschalige bewoning onmogelijk is. In de achtste eeuw is er waarschijnlijk sprake geweest van enige cultivering die in de tiende eeuw intensiever wordt. Bewoning is slechts mogelijk op de hoger gelegen duinen, op kreekruggen en op de sporadisch aangelegde vliedbergen. Het opwerpen van deze woonhoogten is vermoedelijk aan de systematische bedijking voorafgegaan. Van een systematische bedijking is in de elfde eeuw nog geen sprake. Wel is waarschijnlijk dat men incidenteel en plaatselijk beschermende dijkes heeft aangelegd en dammen in krekken heeft geslagen. Gedurende de tweede helft van de elfde eeuw en de eerste helft van de twaalfde eeuw moet de zee nog betrekkelijk rustig zijn geweest. Aan deze rustige periode komt in 1134 een einde. Een groot aantal bronnen maakt gewag van een geweldige overstroming in dat jaar. Voor het gebied rond Waarde is de stormvloed van 1134 van groot belang geweest. Zoals de februarivloed van 1953 aanleiding geeft tot de deltawerken, zo vormt de vloed van 1134 de aanleiding tot de eerste systematische bedijking. Ook een grotere technische kennis maakt het mogelijk dijksystemen te construeren, die niet alleen defensie bieden tegen stormvloeden, maar ook de mogelijkheid biedt reeds overstroemde gebieden te herwinnen en schorren in te polderen. De bevolkingsgroei moet in die periode eveneens een factor van belang zijn geweest; om de bevolking te kunnen voeden heeft men een groter landbouwareaal nodig. Bovendien is de bescherming van een groter bevolkingsgebied noodzakelijk.

De komst van de Vlaamse Cisterciënsers in de tachtiger jaren van de twaalfde eeuw is van groot belang geweest voor gehele bedijking van Zuid-Beveland; op kritieke plaatsen sluiten zij grote inbraakkrekken af waar zij het land binnenkomen. Bovendien brengen zij niet alleen de technische kennis, maar ook het vereiste kapitaal. De monniken van de Cisterciënsers-orde ten Duinen vestigen in het jaar 1187 een grangia bij Waarde.

Na de stichting van hun grangia beginnen zij met de inpoldering van het omringende gebied.

Men poldert het schor Wilmarswaarde of Waarde, westelijk gelegen op het eiland Rilland, in 5 etappes in: de oudste polder, die als eiland bedijkt is, noemt men de "Waardepolder".

Tegen de Waardepolder wordt parallel met de bedding van de Hinkele aan de westzijde een tweede polder bedijkt: de Westpolder. In de door de bedijking van de vorige polder ontstane dode hoek van de Hinkele kan vrij spoedig daarna een dijk verder oostelijk gelegd worden. Hierdoor wordt in de binnenbocht van de Hinkele een klein poldertje aangewonnen, Avenoord. Het kleine en ogenschijnlijk niet moeilijk te bedijken gebied tussen Waarde en de Hooge Ryem onder Valkenisse wordt toch nog in 2 etappes ingepolderd: de Oostpolder.

In het begin van de dertiende eeuw is Zuid-Beveland door dijken beveiligd, de vorming van het oude land van Zuid-Beveland is voltooid. De Cisterciënsers van ter Doest verblijven tot 1580 op Zuid-Beveland, na de 13e eeuw hebben zij geen rol meer gespeeld met betrekking tot bedijking en ontginning.

Waarde is van oudsher een ambachtsheerlijkheid: Het ambacht is vermoedelijk gedurende lange tijd in bezit geweest van het geslacht van Waerde of van de Weerde. In het jaar 1598 komt de heerlijkheid Waarde in het bezit van Michiel du Moulin. In het jaar 1638 is Helena du Moulin vrouwe van het ambacht. In het jaar 1644 gaat de heerlijkheid over naar jonkheer François van Torre. Via jonkvrouwe

Catharina van Eeversdijk, die de heerlijkheid in 1655 verkrijgt, komt het ambacht in bezit van het geslacht van der Nisse. Gillis van der Nisse is de eerste ambachtsheer uit dit geslacht. Tijdens hevige onlusten tussen de baljuw Bartholomeus Dankerts en leden van de magistraat wordt burgerkapitein Gillis op 24 maart 1657 te Goes gedood. Hij wordt in de grote kerk in Goes begraven, maar het lichaam wordt later overgebracht naar een voor hem opgerichte tombe in de kerk van Waarde.

David van der Nisse, oudste zoon van Gillis van der Nisse, wordt in 1678 als heer van Nisse en Waarde, 's-Gravenpolder, Heinkenszand, Ovezande, Driewegen en Coudorpe vernoemd. Hij is Raad en Schepen in Goes en Gecommitteerde Raad van Zeeland en in de Admiraliteit. Hij huwt in augustus 1669 in Middelburg met Clara van Borssele van der Hooge en na haar overlijden in april 1693 met Sara de Munck Alexanderdochter, wed. van Adriaan van Riemsdijk. Naast David van der Nisse bezitten nog vier andere personen een gedeelte van het ambacht: Martha Maria Campe, Pieter de Huybert, Johan Hyusen en Elisabeth van der Nisse. In 1753 krijgt het ambacht als eigenaar Mr. Gillis Cornelis van der Nisse, oud-burgemeester en raad van der stad Goes, wiens dochter, Joanna van der Nisse, huwt met Mr Willem Nyssen, leenman van Zeeland bewesten Schelde en rentmeester der exploiten van Vlaanderen, uit wiens geslacht het ambacht in bezit komt van mevrouw van de Spiegel. In 1849 is J.J. Burgerwoudt ambachtsheer van Waarde. In wiens bezit de heerlijkheid na deze periode komt is niet bekend.

Het plaatselijk bestuur van Waarde bestaat uit schout en schepenen. De schout heeft als belangrijkste taak de rechtspraak in het ambacht en wordt bijgestaan door de secretaris en 7 schepenen. In het "formulier van Eeden, die den schoutet, sickretaris en schepenen van de parochie en heerlijkheid van Waarde gehouden zijn te doen in handen van haer Edele Ambachtsheer ofte wel een haer gecomijteerde, gedateerd 22 april 1649, worden per eed schout en schepenen, de gemeentesekretaris, de ontvanger van kerk- armegoederen en de parochie-accijns en de schutter en roeper aangesteld. Schout en schepenen worden benoemd door de ambachtsheren, die daarnaast ook de kerk- en armmeesters benoemd en de bodes. De benoemingen gelden steeds voor een jaar, herbenoeming is eerder regel dan uitzondering.

Aan het bestuur door schout en schepenen komt een einde door de inval van de Fransen in 1796. De heerlijke rechten worden afgeschaft. Schout en schepenen worden vervangen door een maire en een municipale raad: de maire wordt benoemd door de hoge overheid, de municipale raad is een gekozen vertegenwoordiging. Tijdens de Franse overheersing vormt Zuid-Beveland met het eiland Noord-Beveland het 2e arrondissement van het departement de Monden van de Schelde. Dit arrondissement is verdeeld in de kantons Goes, Kruiningen, Heinkenszand en Kortgene. In Goes, de hoofdplaats van het arrondissement, woont de onder-prefect. De Fransen voeren een aantal fundamentele vernieuwingen in: democratisering en centralisering van bestuur en er komt vrijheid van godsdienst. Zij voeren de burgerlijke stand in. Met de komst van de Fransen komt er een einde aan de vele uiteenlopende stedelijke en provinciaal geregelde belastingen: men voert een nationaal belastingstelsel in.

In 1813 trekken Franse troepen zich terug uit Nederland. De dorpen op Zuid-Beveland kiezen openlijk de zijde van Oranje. In de dorpen wordt een gewapende burgerwacht in het leven geroepen. Uit deze burgerwacht vormt men later de zogenaamde landmilitie en landstorm. Verder worden er Engelse en Russische troepen gestationeerd. In Waarde legerd men 80 man Engelse infanterie. Aangezien zich herhaaldelijk Franse schepen op de Westerschelde vertonen, is bewaking van de dijken noodzakelijk. Men acht vooral het punt Waarde zeer onveilig aan de kant van Antwerpen. Bij onderzoek blijkt dat men hier een uitnemende gelegenheid heeft tot het plaatsen van een stuk geschut. Op 5 mei ontruimen de Fransen na de abdicatie van Napoleon het Fort Bath, wat de Engelsen voordien nog proberen te veroveren. In 1814 verlaten Engelse en Russische troepen Zuid-Beveland.

In 1814 komt het tot een instelling van een gemeenteraad op grond van het reglement voor het Platteland. Dit gekozen bestuursorgaan kiest op zijn beurt twee leden, die samen de schout het college van schout en assessoren vormen en zich belasten met het dagelijks bestuur van de gemeente. In 1824 komt het tot een nieuw Reglement voor het Platteland. Sindsdien spreekt men van het college van

burgemeester en assessoren. De gemeentelijke bestuursorganisatie krijgt met de inwerktreding van de gemeentewet in 1851 haar definitieve vorm, met een door de inwoners van het dorp gekozen gemeenteraad, die uit zijn midden twee wethouders kiest, een college van burgemeesters en wethouders en een burgemeester. De raad is het hoofd van de gemeente, het college van burgemeesters en wethouders belasten zich met het dagelijks bestuur en de burgemeester vervult de representatie van de gemeente en heeft daarnaast specifieke taken zoals de leiding over de politie en brandweer. Tot 1970, het jaar waarin de gemeente Waarde onderdeel wordt van de gemeente Reimerswaal, zou deze bestuursorganisatie geen verandering meer ondergaan.

Een imposant monument in Waarde is de Nederlands Hervormde kerk. De parochie van Waarde is waarschijnlijk niet lang na 1222, in ieder geval voor 1251 gesticht: in 1222 wordt er tussen abt van ten Duinen en de kopers van Waarde een voorziening getroffen voor de aanstelling van een kapelaan, in 1251 wordt Waarde als parochie genoemd. In het oude land van Zuid-Beveland vindt men naast de parochiekerken op zichzelf staande kapellen. Deze kapellen zijn gesticht door bepaalde vermogende ambachtsheren om de bewoners van kleiner bevolkingscentra de mogelijkheid te verschaffen ter plaatse missen te horen en niet afhankelijk te zijn van de soms tamelijk verafgelegen parochiekerken. Bronnen verwijzen naar de Onze-Lieve-Vrouwe kapel of de Noordkapel te Waarde. In de tweede helft van de veertiende eeuw begint men met de bouw van een hallenkerk te Waarde. De kerk wordt gewijd aan de Heilige Maagd:: maar ook St. Jacobus de Meerdere vindt men terug als beschermheilige. Ook de Reformatie laat zijn sporen na in het dorp Waarde. Rond 1570 wordt de laatste Rooms-Katholieke geestelijk verdreven uit het dorp en wordt de Protestantse leer overheersend. Van 1578 tot 1583 gaat men in Kruiningen ter kerke. In augustus 1583 wordt Ds. G. Camerlinck bevestigd. Hij sterft op 3 juli 1589, kort nadat de kerk door een blikseminslag wordt getroffen en gedeeltelijk afbrandt. Het schip met de noordelijke zijbeuk, noordarm en koor branden af. Men besluit de kerk gedeeltelijk te herbouwen. De kerk bestaat heden uit een aan 3 zijden vrijstaande westtoren (veertiende eeuws), een langs de toren doorgetrokken schip (oorspronkelijke zuidbeuk veertiende en zestiende eeuw) met zuidelijke transept arm (zestiende eeuw) een koor en een tegen de zuidmuur aangebouwde grafkapel (midden zeventiende eeuw). De dwarskapel is ingericht als consistoriekamer. Het schip is overdekt met een houten tongewelf. Heden ten dage telt Waarde een Hervormde Gemeente en een Gereformeerde Gemeente.

Ten zuiden van het dorp Waarde bevinden zich op de schorren aan de oevers van de Westerschelde, de restanten van het oude dorp Valkenisse; men vindt er nu nog de funderingen van huizen, de kerk en restanten van oude moerputten. De kerk stond onder bescherming van S. Jan Baptist en de relieken zijn afkomstig van de H. Mauritius en zijn gezellen, de H. Margaretha en de Elf Duizend Maagden. De kerkstichting vindt vermoedelijk plaats in 1233. De naam van de polder waarin de kerk stond is niet overgeleverd. Zeker is dat het dorp wordt getroffen door overstromingen in de jaren 1530, 1532 en 1542 en dat men slechts een gedeelte van het gebied weer terug inpoldert. Vóór 1530 is Valkenisse 1142 schotbare gemeten groot, na de inundatie worden 450 gemeten herdijkt. Op 13 januari 1551 overspoelt de heerlijkheid weer in zijn geheel: weer dijkt men het gebied in tot de beruchte Allerheiligenvloed van 1570 de bevolking treft. Door deze Allerheiligenvloed is het kerkgebouw zodanig verwoest, dat het gebouw niet langer bruikbaar is. De beroeringen in kerk en staat rond deze periode maken het niet verwonderlijk dat men na de Reformatie niets meer over enige godsdienstige activiteiten in de heerlijkheid Valkenisse aangetekend vindt. Omstreeks het jaar 1630 wordt op de grond van de heerlijkheid Waarde, een fort aangelegd, Keizershoofd genaamd. Wanneer in 1621 het 12-jarige bestand tussen de Jonge Republiek en het koninkrijk Spanje afloopt laaien de vijandelijkheden tussen beide partijen weer op. Voor Zuid-Beveland betekent dit dat de Westerschelde opnieuw tot oorlogsgebied wordt verklaard. In de defensieve linie bouwt men redoutes en grotere forten in Lillo, Liefkenshoek, Rammekens en het fort Keizershoofd. Met de vrede van Münster verdwijnt de noodzaak van deze redoutes en forten. Het fort verdwijnt in de golven na de overstromingsramp van 26 januari 1682. Niet alleen het fort Keizershoofd verdwijnt in de golven, ook de hele heerlijkheid Valkenisse verdwijnt van de aardbodem. Na vele twisten besluit men het dorp Valkenisse buiten te dijken om de heerlijkheden zo

goed mogelijk te kunnen beveiligen. Slechts een klein gedeelte van het oude dorp blijft bestaan. In 1848 verdeelt men de heerlijkheid Valkenisse in Oud-Valkenisse en Nieuw-Valkenisse. Oud-Valkenisse is het gedeelte wat overblijft na de stormvloed van 1682, Nieuw-Valkenisse noemt men het kleine gedeelte wat opnieuw is aangewonnen op de zee. In 1846 bestaat de bevolking uit 80 inwoners die hun bestaan in de landbouw vinden. De heerlijkheid heeft geen school, men geniet onderwijs in Krabbendijke of in Waarde.

Ook het dorp Waarde wordt getroffen door ontelbare overstromingen. Wat ons vers in het geheugen ligt, is de watersnoodramp van 1953. Op één februari, in de nacht van zaterdag op zondag breekt de Westveerdijk door: het grootste gevaar komt echter niet van de zeezijde maar van het water dat via de Kruininger Polder doorbreekt naar het dorp Waarde. Het gehele dorp wordt overspoeld. Het watersnood-geweld eist één slachtoffer: de 31-jarige Jan Wisse verdrinkt bij een poging het dorp te verlaten. Men verspreidt de geëvacueerden over 80 andere gemeenten. In juni keren de eerste inwoners weer terug naar Waarde.

Men besluit tot een plattelandsvernieuwing van een viertal door de stormramp van 1 februari 1953 zwaar gehavende gebieden door toepassing van de Herkaverkavelingswet Noodgebieden. Men herkavelt de gebieden Schouwen-Duiveland, Tholen, Zak van Zuid-Beveland en Waarde (930 ha.), samen aangeduid als de herkaveling Zeeland. De werkzaamheden bestaan uit het graven van kavelsloten, egaliseren en draineren: ook veel aandacht wordt besteed aan bedrijfsvergroting en boerderijverplaatsing. De uitvoering van de werken vindt plaats in de periode van 1954-1962. De procedure wordt afgesloten in 1967. Door de herkavelingswerkzaamheden verdwijnt "de Waardse Vliet", een overblijfsel van de in 1269 afgedamde Hinckele.

Door deze ruilverkaveling doet zich een belangrijke verbetering voor in de bedrijfsvoering voor. Waarde is van oudsher een op landbouw georiënteerd dorp. De meeste boeren maken gebruik van de traditionele stelsels van vruchtwisseling en men verbouwt in Waarde dan ook de traditionele producten als koolzaad, gerst, tarwe, erwten, bonen, haver en aardappelen. Suikerbieten uit Waarde worden geëxporteerd naar Noord-Brabant of België. De in 1861 gestichte nieuwe haven is van belang voor de aan- en afvoer van landbouwproducten. Rond 1870 verbouwt men zelfs nog een kleine hoeveelheid meekrap, maar door de uitvinding van synthetische kleurstoffen verdwijnt de teelt van dit produkt. De veestapel dient als producent voor de bodemvruchtbaarheid en als leverancier van vlees. In 1908 wordt in Waarde de eerste geitenfokvereniging opgericht. De aanwezigheid van schorren en dijken maakt de het houden van schapen aantrekkelijk. De polders langs de Westerschelde zijn zeer geschikt voor fruitteelt.

Uit bodemkartering is vast komen te staan, dat het darinckdelven al in een vroeg stadium plaatsvond: bij Waarde zijn moerputten aangetroffen onder ongestoorde afzettingen uit de elfde of twaalfde eeuw. Dat ook de zoutwinning voor Waarde in de middeleeuwen een bron van inkomsten is geweest is niet onwaarschijnlijk. In de zestiende eeuw komt er een eind aan het "darinckdelven" of moeren omdat men overschakelt op het raffineren van baaizout uit Spanje en Portugal. Bovendien vaardigt Karel V in 1515 een verbod uit op het moeren omdat deze industrie funest is voor de dijken en het achterliggende land.

De beide wereldoorlogen laten het dorp Waarde niet ongemoeid. Tijdens de Eerste Wereldoorlog richt de gemeente Waarde een Comité op voor Belgische vluchtelingen. Als op 9 oktober 1914 Antwerpen valt, raken wegen verstopt met vluchtelingen, grensdorpen worden overspoeld met vluchtelingen. Deze vluchtelingen worden ondergebracht in het leegstaande gebouw van de Gereformeerde Gemeente te Krabbendijke en in schuren van inwoners van Waarde. Omdat het verblijf in de schuren te koud wordt, verhuist men de vluchtelingen naar de kerk van de Hervormde Gemeente. Als het gevaar geweken is keert het overgrote deel van de vluchtelingen na verloop van tijd weer terug naar Antwerpen.

Bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog worden de inwoners van Waarde voor een aantal weken geëvacueerd naar Hoek. Op 11 april 1944 stort in de Dorpsstraat in Waarde een Engelse bommenwerper neer. Vier huizen, waaronder het café van Kloet "Oud gemeentehuis" genaamd, branden af. Drie personen worden gedood, twee personen worden zwaar gewond naar het ziekenhuis vervoerd. De piloot van het vliegtuig wordt aangehouden, de rest van de bemanning ontsnapt aan de Duitsers.

Bijzondere voorzieningen:

Omstreeks 1913 sticht de maatschappij Mabeg een steenkolengasfabriek voor de gemeenten Hansweert, Krabbendijke en Kruiningen. Nadat blijkt dat de bedrijfjes te klein zijn voor afzonderlijke exploitatie worden in 1929 de fabriekjes in Kruiningen en Hansweert gesloten en de fabriek "Oosteinde" in Krabbendijke wordt omgebouwd. Verder wordt er een nieuwe gasleiding aangelegd vanaf "Oosteinde" via de gashouder te Kruiningen naar die van Hansweert, waarvan de fabriek gas levert aan Krabbendijke, Kruiningen, Rilland-Bath, Schore en Waarde. "Oosteinde" wordt op 11 juli 1933 gesloten waarna Goes de gaslevering verzorgt.

Het eerste streekwaterbedrijf in Nederland de NV "Waterleiding Maatschappij Zuid-Beveland" komt in 1910 tot stand, watervoorziening via de watertoren van Goes begint in 1913. De gemeente Waarde wordt aangesloten op dit waterleidingnet.

Vanaf het begin van de negentiende eeuw is Waarde voorzien van openbaar onderwijs. In 1867 wordt een nieuwe Openbare School geopend. In 1957 opent men een scholencomplex voor zowel openbaar onderwijs als onderwijs op Gereformeerde grondslag. De oude openbare lagere school wordt omgebouwd tot cultureelcentrum/gymnastieklokaal en wordt in 1966 heropend. In 1959 wordt het nieuwe sportveld geopend. Het dorpsgezicht van Waarde wordt van oudsher bepaald door de monumentale kerk en de molen. In 1848 wordt al gewag gemaakt van een korenmolen. In de nacht van 16/17 september 1935 brandt de Hollandse standaardmolen "De Nijverheid" af. In 1993 wordt korenmolen "De Hoed", afkomstig van Kruiningen, opnieuw in gebruik genomen.

Geraadpleegde literatuur:

A.J. van der Aa, aardrijkskundig woordenboek der Nederlanden.

Gorinchem, 1849.

P.J. Bouman, geschiedenis van de Zeeuwsche landbouw in de negentiende en twintigste eeuw.

Wageningen, 1946.

C. Dekker, Zuid-Beveland, de historische geografie en de instellingen van een Zeeuws eiland in de Middeleeuwen.

Assen, 1971.

Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, encyclopedie van Zeeland.

Middelburg 1982.

I. Ovaa, de zoutwinning in het zuidwestelijk zeekleigebied.

Historisch jaarboek voor Zuid- en Noord-Beveland. Goes, 1977.

INVENTARISATIE

De archieven van de gemeente Waarde bevinden zich ten tijde van de opheffing in het gemeentehuis van Waarde. Bij de herindelingswet wordt bepaald dat zij worden overgebracht naar nieuwe gemeente Reimerswaal. In 1992 krijgt het gemeentearchief van Goes de opdracht de archieven van de voormalige dorpen Kruiningen, Krabbendijke, Rilland-Bath, Waarde en Yerseke te inventariseren.

Uit een "inventarislijst" uit 1770 en een rapport van de archiefinspecteur van de gemeente- en waterschapsarchieven uit 1925 blijkt dat zich in het archief van Waarde een aantal archiefstukken uit de zeventiende en achttiende eeuw moet bevinden. Bij overbrenging van de archieven blijkt dat het archief slechts één archiefstuk uit de zeventiende eeuw bevat. Pas vanaf 1810 krijgt men een vrij volledig beeld van de gemeentelijke administratie van Waarde. Naar de oorzaken van het verdwijnen van de oude archivalia kan men slechts gissen. Van de omzwervingen van de archivalia van de parochiekast in de herberg tot in de archiefbewaarplaats is weinig bekend. Hoewel in een openbare vergadering van 1921 een archiefverordening wordt vastgesteld, blijkt uit latere rapporten van de archiefinspecteur dat weinig

aandacht wordt besteed aan de toestand waarin de archiefstukken zich bevinden en nog minder aan de eisen waaraan een goede bewaarplaats moet voldoen. Uit een rapport van 1925 blijkt zelfs dat men in een kast in de secretarie en de raadzaal stukken vindt, waarvan men het bestaan niet eens meer wist. Polder- en gemeentearchief worden samen opgeslagen, pas in 1936 brengt men een scheiding aan tussen beide archieven. Men mag dan ook wel de conclusie trekken dat de verzorging van het archief van deze kleine plattelandsgemeente, onder toezicht van de gemeente-secretaris, nimmer de prioriteit heeft gehad.

Tot 1943 hanteert men het agendastelsel. Correspondentie ordent men chronologisch: de ene serie bevat de correspondentie van Burgemeesters en Wethouders, de andere die van de Burgemeester. Na 1943 gaat men over op het dossierstelsel volgens de code VNG. Geheel consequent pas men deze zaaksgewijze ordening echter niet toe: aan de dossiers voegt men stukken toe van vóór 1943. Bij inventarisatie zijn deze stukken afgescheiden en teruggevoegd in de correspondentie.

Gestreefd is naar het samenstellen van een inventaris, die de gebruiker een snelle toegang biedt tot de archivalia die men zoekt. De stukken "van algemene aard" zijn ingedeeld naar de verschillende vormen van bestuur. Voor de indeling in hoofdstukken heeft de Basis Archief Code model gestaan voor het onderdeel "stukken van bijzondere aard". De bouwvergunningen zijn volgens de nieuwe basisarchiefcodes opgenomen onder Ruimtelijke orde en volkshuisvesting. Een ver doorgevoerde indeling in subhoofdstukken is vermeden. Tijdens de inventarisatieperiode zijn de daarvoor in aanmerking komende stukken conform de voorschriften vernietigd.

In 1862 besluit de gemeenteraad van Waarde de Burgerlijke armbesturen van Waarde en Valkenisse samen te voegen. De archieven van de burgerlijke armbesturen van Valkenisse en Waarde zijn in 1965, na de inwerkingtreding van de algemene Bijstandswet gedeponerd bij de gemeente Waarde. Deze archieven zijn, evenmin volledig als het secretariearchief, geordend en beschreven.

M.J. Louisse, 1993.

INVENTARIS

A. ARCHIEF VAN DE GEMEENTE WAARDE, 1649-1969

Stukken van algemene aard.

I. Maire en municipale raad, 1810-1813.

1. Notulen van de vergadering van de municipale raad.
1810-1813.
1 deel.

II. Gemeentebestuur, 1813-1851.

A. Notulen.

- 2,3. Notulen van de vergaderingen van de gemeenteraad.
2 delen.

2. 1829-1843
 3. 1844-1851
- N.B. Bevat ook notulen, 1851-1859.

4-6. Notulen van de vergaderingen van burgemeester en assessoren.
1829-1850.
3 delen.

4. 1829-1834
5. 1834-1842
6. 1842-1850

B. Correspondentie.

7-42. Ingekomen stukken en concepten, minuten en afschriften van uitgegane
stukken van burgemeester en assessoren.
1813-151, met hiaten.
36 pakken en 1 deel.

7. 1813,1814
8. 1819
9. 1820
10. 1821
11. 1822-1828 (1 deel)
12. 1822
13. 1824
14. 1825
15. 1827
16. 1828
17. 1829
18. 1830, februari-juli
19. 1830, augustus-december
20. 1831, januari-juni
21. 1831, juli-december
22. 1832
23. 1833
24. 1834
25. 1835
26. 1836, januari-mei
27. 1836, juni-december
28. 1837
29. 1838
30. 1839
31. 1840
32. 1841
33. 1842
34. 1843
35. 1844
36. 1845
37. 1846

38. 1847
39. 1848
40. 1849
41. 1850
42. 1851

43-60. Ingekomen stukken en concepten, minuten en afschriften van uitgegane stukken van de burgemeester.
1829-1851, met hiaten.
19 pakken.

43. 1829
44. 1832
45. 1833
46. 1835
47. 1836
48. 1837
49. 1839
50. 1840
51. 1841
52. 1842
53. 1843,1844
54. 1845
55. 1846
56. 1847
57. 1848
58. 1849
59. 1850
60. 1851

C. Indices op de correspondentie.

61-65. Agenda's op de ingekomen stukken en uitgegane stukken van burgemeester en wethouders.
1819-1850.
5 delen.

61. 1819-1821
62. 1822-1828
63. 1829-1837
64. 1838-1840
65. 1841-1850

66,67. Trefwoordenindices op de ingekomen en uitgegane stukken van burge meester en wethouders.
1829-1831,1841-1850.
2 delen.

66. 1829-1831
67. 1841-1850

III. Gemeentebestuur, 1851-1969.

A. Notulen.

- 68-78. Notulen van de vergaderingen van de gemeenteraad.
1860-1969.
11 delen.
68. 1860-1873
69. 1873-1882
70. 1882-1887
71. 1889-1894
72. 1894-1904
73. 1904-1919
74. 1919-1929
75. 1929-1940
76. 1940-1952
77. 1952-1962
78. 1963-1969
- 79-84. Agenda's voor de vergaderingen van de gemeenteraad, met presentielijsten.
1889-1969.
6 delen.
79. 1889-1897
80. 1897-1913
81. 1913-1929
82. 1929-1958
83. 1958-1963
84. 1963-1969
- 85-92. Notulen van vergaderingen van burgemeester en assessoren, later burgemeester en wethouders.
1851-1938.
8 delen.
85. 1851-1876
86. 1880-1886
87. 1889-1903
88. 1903-1910
89. 1910-1916
90. 1916-1921
91. 1922-1929
92. 1929-1938
- 93-99. Besluitenlijsten van burgemeester en wethouders.
1938-1969.
6 delen , 1 omslag.

- 93. 1938-1939
- 94. 1939-1941
- 95. 1945-1947
- 96. 1948-1950
- 97. 1963,1964
- 98. 1965-1967
- 99. 1967-1969 (1 omslag)

100,101. Alfabetische indices op de notulen van de vergaderingen van burgemeester en wethouders.
1865-1920.
2 delen.

- 100. 1865-1920
- 101. 1891-1919

102-106. Presentielijsten van de vergaderingen van burgemeester en wethouders.
1902-1960, met hiaten.
5 delen.

- 102. 1902-1907
- 103. 1908-1913
- 104. 1914-1922
- 105. 1922-1929
- 106. 1958-1960

B. Correspondentie.

107-232. Ingekomen stukken en concepten, minuten en afschriften van uitgegane stukken van burgemeester en wethouders.
1852-1929, met hiaten.
127 pakken en delen.

- 107. 1852
- 108. 1853
- 109. 1854
- 110. 1855
- 111. 1856
- 112. 1857
- 113. 1858
- 114. 1859
- 115. 1860
- 116. 1861
- 117. 1862
- 118. 1863
- 119. 1864
- 120. 1865
- 121. 1866

122. 1867
123. 1868
124. 1869
125. 1870
126. 1871
127. 1872
128. 1873
129. 1874
130. 1875
132. 1876
132. 1877
133. 1878
134. 1879
135. 1880
136. 1881
137. 1882
138. 1883
139. 1884
140. 1885
141. 1886
142. 1887
143. 1888,1889
144. 1890
145. 1891
146. 1892
147. 1893
148. 1894
149. 1894-1897 (1 deel)
150. 1895
151. 1896
152. 1897
153. 1898,1899
154. 1898,1899 (1 deel)
155. 1900
156. 1900-1902 (1 deel)
157. 1901, januari-juni
158. 1901, juli-december
159. 1902, januari-juni
160. 1902, juli-december
161. 1902-1904 (1 deel)
162. 1903, januari-april
163. 1903, mei-december
164. 1904, januari-april
165. 1904, mei-december
166. 1904-1906 (1 deel)
167. 1905, januari-april
168. 1905, mei-december
169. 1906, januari-mei
170. 1906, juni-december
171. 1906-1909 (1 deel)
172. 1907, januari-juni

173. 1907, juli-december
174. 1908, januari-april
175. 1908, mei-december
176. 1909, januari-mei
177. 1909, juni-december
178. 1909-1991 (1 deel)
179. 1910, januari-juni
180. 1910, juli-december
181. 1911, januari-juni
182. 1911, juli-december
183. 1911-1913 (1 deel)
184. 1912, januari-juni
185. 1912, juli-december
186. 1913, januari-juni
187. 1913, juli-december
188. 1913-1915 (1 deel)
189. 1914, januari-april
190. 1914, mei-juli
191. 1914, augustus-december
192. 1915, januari-juni
193. 1915, juli-december
194. 1915-1917 (1 deel)
195. 1916, januari-juni
196. 1916, juli-december
197. 1917, januari-maart
198. 1917, maart-juni
199. 1917, juli-september
200. 1917, oktober-december
201. 1917,1918 (1 deel)
202. 1918, januari-maart
203. 1918, april-juni
204. 1918, juli-september
205. 1918, oktober-december
206. 1918-1920 (1 deel)
207. 1919, januari-maart
208. 1919, april-juni
209. 1919, juli-december
210. 1920, januari-juni
211. 1920, juli-december
212. 1920,1921 (1 deel)
213. 1921, januari-juni
214. 1921, juli-december
215. 1921,1922 (1 deel)
216. 1922, januari-juni
217. 1922, juli-december
218. 1923 (ingekomen stukken)
219. 1923 (uitgegane stukken)
220. 1924
221. 1925 (ingekomen stukken)
222. 1925 (uitgegane stukken)
223. 1926 (ingekomen stukken)

- 224. 1926 (uitgegane stukken)
- 225. 1927 (ingekomen stukken)
- 226. 1927 (uitgegane stukken)
- 227. 1928 (ingekomen stukken)
- 228. 1928 (uitgegane stukken)
- 229. 1929 januari-juni (ingekomen stukken)
- 230. 1929, juli-december (ingekomen stukken)
- 231. 1929, januari-juni (uitgegane stukken)
- 232. 1929, juli-december (uitgegane stukken)

233-241. Ingekomen stukken en concepten, minuten en afschriften van uitgegane stukken van de burgemeester.
1852-1858,1860,1938-1941.
8 pakken en 1 omslag.

- 233. 1852
- 234. 1853
- 235. 1854
- 236. 1855
- 237. 1856
- 238. 1857
- 239. 1858,1859
- 240. 1860
- 241. 1938-1941 (1 omslag)

C. Indices op de correspondentie.

242-272. Agenda's op de ingekomen en uitgegane stukken van burgemeester en wethouders en van de burgemeester.
1851-1955, met hiaten.
31 delen en katernen.

- 242. 1851-1854
- 243. 1859
- 244. 1859
- 245. 1860
- 246. 1862
- 247. 1871
- 248. 1882-1885
- 249. 1886-1889
- 250. 1892-1896
- 251. 1897-1902
- 252. 1902-1907
- 253. 1907-1912
- 254. 1912-1915
- 255. 1915-1917
- 256. 1917
- 257. 1917,1918
- 258. 1918,1919
- 259. 1919-1921

- 260. 1922-1926
- 261. 1922-1951
- N.B. Met vermelding: "geheim register."
- 262. 1923
- 263. 1924
- 264. 1925,1926
- 265. 1926
- 266. 1927
- 267. 1928
- 268. 1929
- 269. 1942
- 270. 1946
- 271. 1947-1949
- 272. 1950-1955

D. Jaarverslagen.

- 273-299. "Gemeenteverslagen", verslagen omtrent de toestand van de gemeente, opgemaakt ingevolge de bepalingen van de gemeentewet. 1857-1935, met hiaten. 29 katernen.

- 273. 1854,1857
- 274. 1861
- 275. 1862
- 276. 1864
- 277. 1868
- 278. 1877
- 279. 1880
- 280. 1887
- 281. 1888
- 282. 1891
- 283. 1892
- 284. 1893
- 285. 1894,1898
- 286. 1901,1904
- 287. 1911
- 288. 1912
- 289. 1913
- 290. 1914
- 291. 1915
- 292. 1916
- 293. 1917
- 294. 1918
- 295. 1919
- 296. 1920
- 297. 1921
- 298. 1929
- 299. 1931-1935

Stukken betreffende bijzondere onderwerpen.

I. Het organisme.

1. Instelling, ontwikkeling en opheffing.

300. Stukken betreffende de officiële registratie van het gemeentewapen.
1946-1950.
1 omslag.
301. Stukken betreffende de wijziging van de grens met de gemeenten
Krabbendijke en Kruiningen.
1958-1961.
1 omslag.
302. Stukken betreffende de herindeling van gemeenten op Zuid-Beveland.
1964-1969.
1 omslag.

2. Eigendommen.

2.1. Toren Nederlands Hervormde Kerk.

303. Bestek voor de restauratie van de toren van de Nederlands Hervormde
Kerk.
1891.
1 katern.

304. Stukken betreffende het herstel van aan de toren aangebrachte oorlogs schade.
1941-1962.
1 omslag.
305. Stukken betreffende de vordering van de torenklok door de Duitse bezetting.
1942,1943.
4 stukken.
306. Stukken betreffende de exploitatie van de kerktoren.
1946-1969.
1 omslag.
307. Stukken betreffende het aanvragen van vergoeding van de door de Ramp van 1953 aan de toren aangerichte schade.
1953-1955.
3 stukken.
308. Stukken betreffende de restauratie van de toren in het kerkgebouw.
1956-1966.
1 omslag.
- 2.2. Gemeentehuis en dienstgebouwen.*
309. Bestek voor de bouw van het gemeentehuis.
1909.
1 katern.
310. Stukken betreffende het herstel van de opgelopen oorlogsschade aan het gemeentehuis.
1946-1952.
1 omslag.
311. Stukken betreffende de vergoeding van de door de Ramp van 1953 aan het gemeentehuis aangerichte schade.
1953-1962.
1 omslag.
312. Stukken betreffende de vergoeding van de door de Ramp van 1953 aan de bergplaats voor gemeentewerken aangerichte schade.
1953-1961.
1 omslag.
313. Stukken betreffende de verbouw van het gemeentehuis.
1960,1961.
1 omslag.
314. Stukken betreffende de plaatsing van en loods op het terrein van gemeente werken.
1964-1968.

1 omslag.

2.3. Ambtswoning van de burgemeester.

315. Stukken betreffende de bouw van de ambtswoning.
1955-1957.
1 omslag.
316. Stukken betreffende de vaststelling van de huurwaarde van de woning en
het door de burgemeester daar tegen ingesteld beroep.
1958-1969.
1 omslag.
317. Stukken betreffende de verbouw van de ambtswoning.
1963,1964.
1 omslag.
318. Stukken betreffende de verkoop van de ambtswoning.
1969.
7 stukken.

2.4. Aankopen.

319. Akte van aankoop van een zandput te Waarde van de Directie van het
Middel der straat- en zandwegen.
1865.
1 stuk.
320. Akte van aankoop van een huis en grond te Waarde van A. de Broekert.
1866, januari 13.
1 stuk.
321. Akte van aankoop van grond te Waarde van het Burgerlijk Armbestuur.
1871, oktober 30.
1 stuk.
322. Akte van aankoop van een huis te Waarde van J. Roggeband.
1882, september 11.
1 stuk.
323. Akte van aankoop van een huis te Waarde van de erven C. Formel.
1883, november 24.
1 stuk.
324. Akte van aankoop van een huis te Waarde van de erven J. Blok.
1884, januari 17.
1 stuk.
325. Afschrift van de notariële akte van aankoop van een huis te Waarde van
M. de Leeuw.

- 1904, mei 6.
1 katern.
326. Afschrift van de notariële akte van aankoop van grond te Krabbendijke van de gemeente Krabbendijke.
1914, juli 18.
1 stuk.
327. Stukken betreffende de aankoop van grond te Kruiningen van L. de Looze.
1930.
3 stukken.
328. Afschrift van de notariële akte van aankoop van grond te waarde van P.M. Overbeeke.
1932, januari 26.
1 katern.
329. Stukken betreffende de aankoop van grond te Waarde van het Burgerlijk Ambestuur.
1935.
1 omslag.
330. Stukken betreffende de aankoop van grond te Waarde van C.M. Rijk.
1935.
4 stukken.
331. Stukken betreffende de aankoop van grond te Waarde van de kerkvoogdij van de Hervormde Gemeente, aankoop van gronden in de Hoofdstraat.
1964, 1966.
4 stukken.

2.5. Verkopen.

332. Besluit van de gemeenteraad tot onderhandse verkoop van opstallen van gasfabriekjes te Kruiningen en Hansweert aan A. Bruggeman.
1930, november 28.
2 stukken.
333. Stukken betreffende de verkoop van grond te Waarde aan M. Krijnsen, M.K. Koster, M.K. Louisse, F.J. Tolhoek, M. Sinke, M. Overbeeke, J.L. Overbeeke.
1968.
1 omslag.

2.6. Ruilingen.

334. Afschrift van de notariële akte van ruiling van grond te Waarde met H. Stoutjesdijk.
1895, september 6.
1 stuk.

335. Stukken betreffende de ruil van grond met N.J. de Kunder.
1961-1968.
1 omslag.
336. Stukken betreffende de ruil van grond met H. van Zweden.
1962,1963.
7 stukken.
337. Stukken betreffende de ruil van grond met T.J. Lagendijk.
1964-1968.
1 omslag.

2.7. Erfpacht.

338. Akte van uitgifte van grond in erfpacht aan de gemeente door de kerkvoogdij van de Hervormde Gemeente.
1900, mei 8.
1 stuk.
339. Afschrift van de akte van verlenging van aan de gemeente in erfpacht uitgegeven grond door de kerkvoogdij van de Hervormde Gemeente.
1950, maart 23.
1 stuk.

2.8. Erfdienstbaarheden.

340. Besluit van burgemeester en wethouders tot het verlenen van het recht van uitweg op de Julianastraat aan Th.J. Lagendijk.
1963.
3 stukken.
341. Stukken betreffende het aan de gebroeders Waterman verleende recht van uitweg op de Julianastraat.
1966.
2 stukken.
342. Stukken betreffende het plaatsen van een muur als erfafscheiding tussen grond aan de Dorpsstraat van de gemeente en van C. Krijnsen.
1968,1969.
8 stukken.
343. Besluit van burgemeester en wethouders tot vestiging van het recht van uitweg op het perceel, sectie E, nr. 285, ten behoeve van de gebroeders Verbrugge.
1968,1969.
6 stukken.

2.9. Huur en pacht.

344. Akten van verhuur van tuingrond achter de Openbare Lagere School.

1846,1885,1891,1898,1905,1919,1926.
7 stukken.

345. Stukken betreffende de verpachting van gronden in de gemeente.
1963-1969.
1 omslag.

2.10. Verzekeringen.

346. Stukken betreffende de verzekering van gemeente-eigendommen tegen molest.
1941,1942.
7 stukken.

347. Stukken betreffende de verzekering van gemeente-eigendommen tegen oorlogsschade.
1945-1947.
8 stukken.

348. Stukken betreffende de verzekering van gemeente-eigendommen tegen brand.
1948-1968.
1 omslag.

349. "Polis" betreffende de door de gemeente afgesloten wettelijke aansprakelijkheidsverzekering.
1949.
1 stuk.

3. Financiën.

3.1. Begrotingen.

- 350-400. Begrotingen van inkomsten en uitgaven, met memories van toelichting.
1859-1969, met hiaten.
51 omslagen, katernen en stukken.

350. 1859

351. 1862

352. 1875

353. 1888

354. 1891

355. 1895

356. 1900

357. 1904

358. 1906

359. 1907

360. 1916

361. 1923

362. 1925

363. 1932

364. 1933
365. 1934
366. 1935
367. 1936
368. 1937
369. 1938
370. 1939
371. 1940
372. 1941
373. 1942
374. 1943
375. 1944
376. 1945
377. 1946
378. 1947
379. 1948
380. 1949
381. 1950
382. 1951
383. 1952
384. 1953
385. 1954
386. 1955
387. 1956
388. 1957
389. 1958
390. 1959
391. 1960
392. 1961
393. 1962
394. 1963
395. 1964
396. 1965
397. 1966
398. 1967
399. 1968
400. 1969

401-441.

Stukken betreffende het wijzigen van de begrotingen van inkomsten en uitgaven.

1889-1969, met hiaten.

32 omslagen en 40 stukken.

401. 1889 (5 stukken)
402. 1891 (7 stukken)
403. 1918 (1 stuk)
404. 1932
405. 1933 (6 stukken)
406. 1934 (6 stukken)
407. 1935
408. 1936 (6 stukken)

409. 1937
410. 1938 (2 stukken)
411. 1939 (4 stukken)
412. 1940 (3 stukken)
423. 1941
414. 1942
415. 1943
416. 1944
417. 1945
418. 1946
419. 1947
420. 1948
421. 1949
422. 1950
423. 1951
424. 1952
425. 1953
426. 1954
427. 1955
428. 1956
429. 1957
430. 1958
431. 1959
432. 1960
433. 1961
434. 1962
435. 1963
436. 1964
437. 1965
438. 1966
439. 1967
440. 1968
441. 1969

3.2. Leningen.

422. Akten van lening van gelden van J. Mieras, het Waterschap Waarde, J.F.B. Baert, ambachtsheer van Waarde en C. Bal.
1868,1879,1882,1885,1890,1891,1894,1895,1896,1899,1901,1902.
1 omslag.
423. Akten van lening van gelden van C. Bal, W.C. Baert, D.H.W. Baert, de Rijkspostspaarbank en het pensioenfonds voor weduwen en wezen van burgerlijke ambtenaren.
1904,1907-1909,1911,1912,1914,1915.
1 omslag.
444. Akten van lening van gelden van M.D.H.W. Baert, de N.V. Maatschappij voor gemeentekrediet en de N.V. Bank voor Nederlandse gemeenten, met aantekeningen van het voldoen van de verschuldigde aflossingen.
1916,1921,1924,1926,1927-1929.

1 omslag.

3.3. Boekhouding.

445-469. Grootboeken van inkomsten en uitgaven.
1872-1960, met hiaten.
24 delen en 1 katern.

- 445. 1872 (1 katern)
- 446. 1913
- 447. 1914
- 448. 1915
- 449. 1938 (inkomsten)
- 450. 1938 (uitgaven)
- 451. 1949
- 452. 1950
- 453. 1951
- 454. 1952
- 455. 1953
- 456. 1954 (inkomsten)
- 457. 1954 (uitgaven)
- 458. 1955 (inkomsten)
- 459. 1955 (uitgaven)
- 460. 1956 (inkomsten)
- 461. 1956 (uitgaven)
- 462. 1957 (inkomsten)
- 463. 1957 (uitgaven)
- 464. 1958 (inkomsten)
- 465. 1958 (uitgaven)
- 466. 1959 (inkomsten)
- 467. 1959 (uitgaven)
- 468. 1960 (inkomsten)
- 469. 1960 (uitgaven)

3.4. Rekeningen van inkomsten en uitgaven, met bijlagen.

470-513. Rekeningen van inkomsten en uitgaven.
1808,1810,1906,1916,1925,1932-1936,1938-1969.
39 delen, 3 katernen en 2 omslagen.

- 470. 1808,1810 (2 katernen)
- 471. 1891,1895 (2 katernen)
- 472. 1900,1904 (2 katernen)
- 473. 1906,1907 (1 omslag)
- 474. 1916 (1 omslag)
- 475. 1925
- 476. 1932
- 477. 1933
- 478. 1934
- 479. 1935
- 480. 1936

481. 1937
482. 1938
438. 1939
484. 1940
485. 1941
486. 1942
487. 1943
488. 1944
489. 1945
490. 1946
491. 1947
492. 1948
493. 1949
494. 1950
495. 1951
496. 1952
497. 1953
498. 1954
499. 1955
500. 1956
501. 1957
502. 1958
503. 1959
504. 1960
505. 1961
506. 1962
507. 1963
508. 1964
509. 1965
510. 1966
511. 1967
512. 1968
513. 1969

514-523. Stukken betreffende de voorlopige en definitieve vaststelling van de rekeningen van inkomsten en uitgaven.
1925,1929,1930,1933-1969.
11 stukken en 7 omslagen.

514. 1925
515. 1929 (6 stukken)
516. 1930 (5 stukken)
517. 1933-1939
518. 1940-1944
519. 1945-1954
520. 1955-1959
521. 1960-1962
522. 1963-1965
523. 1966-1969

524. Bijlagen tot de rekening van inkomsten en uitgaven.

1953.
1 omslag.

3.5. Overige financiële aangelegenheden.

525. Afschrift van de staat van schulden en tegoeden van de gemeente.
1819.
1 katern.
526. Stukken betreffende de toegekende uitkering door Gedeputeerde Staten aan de gemeente uit het fonds onvoorziene uitgaven.
1828,1850.
3 stukken.
527. Stukken betreffende het verstrekken van gegevens aan de V.N.G. voor de financiën van de gemeente betreffende de wet financiële verhouding rijk en gemeenten.
1929.
1 omslag.
- 528,529. Stukken betreffende de uitvoering van de wet financiële verhouding tussen rijk en gemeente waarbij de uitkeringen uit het gemeentefonds voor de gemeente Waarde worden vastgesteld.
1930-1969.
2 omslagen.
528. 1930-1960
529. 1947-1969
530. Stukken betreffende de uitoefening van toezicht op de financiële administratie van de gemeente.
1942-1956.
1 omslag.

4. Aangelegenheden betreffende het archief.

531. "Inventarissen" van het archief.
1770,1925.
2 stukken
532. Verordening op de archiefbewaarpplaats en instructie voor de archivaris.
1921.
2 stukken.
533. Verslagen van de door de Provinciaal Archiefinspecteur en de Rijksarchivaris in Zeeland verrichte inspecties.
1936,1963,1966,1967,1969.
1 omslag.
534. Lijsten van te vernietigen archivalia.
1941-1969.

2 stukken en 1 katern.

535. Stukken betreffende de toetreding tot het registratuerbureau van de V.N.G.
1942.
2 stukken.

5. Verkiezingen van vertegenwoordigende lichamen.

5.1. Gemeenteraad.

536. Staten van stemgerechtigde inwoners.
1827,1889,1893-1895.
1 omslag.
- 537-539. Processen-verbaal van de uitslagen van de verkiezingen van leden van de gemeenteraad.
1829,1867,1931,1935,1939,1945,1946,1949,1953,1958,1962,1966.
3 omslagen.
537. 1829,1867
538. 1931,1935,1939,1945,1946,1949,1953
539. 1958,1962,1966
540. Stukken betreffende de benoeming van leden van het stembureau en de vaststelling van de vergoeding voor de verrichte werkzaamheden.
1966.
2 stukken.

5.2 Provinciale Staten.

541. Staten van stemgerechtigde inwoners.
1889,1891,1893-1895.
5 katernen.
542. Processen-verbaal van de uitslagen van de verkiezingen van leden van Provinciale Staten.
1931,1939,1946,1950,1954,1962,1966.
1 omslag.

5.3. Tweede Kamer der Staten Generaal.

543. Staten van stemgerechtigde inwoners.
1874,1889,1891,1893-1895.
6 katernen.

544. Processen-verbaal van de uitslagen van de verkiezingen van de leden voor de Tweede kamer der Staten Generaal.
1933,1937,1946,1948,1952,1956,1959,1963,1967.
1 omslag.

6. Gemeentelijke bestuurscolleges en functionarissen.

545. Stukken betreffende de benoeming van schouten, schepenen, secretarissen en arm- en kerkmeesters.
1649-1803.
1 band.
N.B. Bevat tevens aantekeningen van uiteenlopende aard.
546. Lijsten van maire, schout en burgemeesters.
1810-1969.
2 stukken.
547. Reglement van orde voor de vergaderingen van burgemeester en wethouders.
1903.
3 katernen.
548. Stukken betreffende de benoeming van A.S. Wisse tot lid van de raad in de vacature J. Pieper.
1927.
1 omslag.
549. Lijst van in functie geweest zijnde leden van de gemeenteraad.
1930-1969.
1 stuk.
550. Stukken betreffende de benoeming van H. Wolfert tot lid van de raad in de vacature W. van Weele.
1933.
1 omslag.
551. Stukken betreffende de vaststelling van de door leden van de raad te genieten presentiegelden.
1935-1956.
1 omslag.
552. Stukken betreffende de door burgemeester J.C. van Burg gehouden toespraken ter gelegenheid van het in zitting nemen van de noodgemeente raad en ter gelegenheid van zijn afscheid.

- 1945,1954.
1 omslag.
553. Stukken betreffende de opheffing van de cumulatie van het ambt van burgemeester en secretaris.
1954.
3 stukken.
554. Stukken betreffende de door A. Lokker gehouden toespraak ter gelegenheid van zijn installatie als burgemeester.
1955.
4 stukken.
555. Stukken betreffende de verkiezing en benoeming van wethouders.
1958-1966.
1 omslag.
556. Stukken betreffende de vervanging van de burgemeester bij afwezigheid.
1958-1966.
3 stukken.
557. Besluit van burgemeester en wethouders houdende benoeming van A. Boeij tot waarnemend secretaris.
1965.
2 stukken.

II. Aangelegenheden betreffende het personeel.

1. Algemeen.

- 558-561. Persoonsdossiers van personeel in dienst van de gemeente.
1918-1969.
4 omslagen.
558. letters A - F
559. letters G - L
560. letters M - S
561. letters T - Z
562. Staat van het in dienst zijnde personeel.
1922.
1 stuk.

2. Verhouding tussen bestuur en personeel.

563. Instructies voor de gemeentesecretaris.
1853,1922.
1 katern en 1 stuk.

564. Instructies voor het gemeentepersoneel.
1918-1944.
1 omslag.
565. Instructie voor de gemeente-ontvanger.
1922.
1 stuk.
566. Verordeningen betreffende het in dienst nemen van personeel op arbeids
overeenkomst.
1931,1956.
5 stukken.
567. Algemeen Ambtenarenreglement, met stukken betreffende de wijzigingen.
1934-1963.
1 omslag.
568. Stukken betreffende de uitvoering van capitulantenreglement.
1936-1940.
1 omslag.
569. Besluit tot invoering van een nieuw ambtenarenreglement, een nieuwe
arbeidsovereenkomstverordening, een uitkeringsverordening en een
wachtgeldregeling.
1968.
5 stukken.

3. Rechten van het personeel.

570. Stukken betreffende de vaststelling van pensioenen van ambtenaren.
1918-1940.
1 omslag.
571. Verordeningen regelende de benoeming en salariëring van veldwachters.
1932-1965.
1 omslag.
572. Verordeningen regelende de salariëring van ambtenaren.
1932-1969.
1 omslag.
573. Verordening regelende de toekenning van kinderbijslag, met stukken
betreffende de wijzigingen.
1947-1962.
1 omslag.
574. Verordening regelende de toekenning van verplaatsingskostenvergoedin
gen.
1949.
1 stuk.

575. Wachtgeldregeling, met stukken betreffende de wijzigingen.
1950-1967.
1 omslag.
576. Verordeningen regelende de toekenning van ziektekostenvergoedingen.
1952-1963.
1 omslag.
N.B. Bevat ook besluit tot toetreding tot het IZA-Zeeland.
577. Verordening regelende de duur van het vakantieverlof, met stukken
betreffende de wijzigingen.
1957-1960.
6 stukken.
578. Stukken betreffende de invoering van de vijfdaagse werkweek.
1961-1964.
1 omslag.
579. Stukken betreffende de vergoeding van door ambtenaren te maken
studiekosten.
1962-1966.
6 stukken.
580. Spaarverordening, met stukken betreffende de vaststelling.
1969.
8 stukken.

III. Belastingen.

1. Belastingen op inkomen en vermogen.

581. Verordeningen op de heffing van hoofdelijke omslag, met stukken
betreffende de wijzigingen.
1852,1859,1861,1865,1874,1877,1899,1900,1910,1915-1919.
1 omslag.
582. Kohieren van personen, aangeslagen in de hoofdelijke omslag.
1855,1856,1861,1865,1867,1889,1914,1915,1918.
1 omslag.
583. Stukken betreffende de vaststelling van de opcenten op de personele
belasting.
1866,1885,1886,1897,1930-1967.
1 omslag.
584. Journalen van inkomsten uit de hoofdelijke omslag.
1914,1918,1919.

2 katernen.

585. Besluit van de gemeenteraad tot heffing van een plaatselijke inkomstenbelasting.
1921,1922.
1 stuk.
586. Verordening op de heffing van opcenten op de vermogensbelasting.
1931.
3 stukken.

2. Grond- en aanverwante belastingen.

587. Besluiten van de gemeenteraad tot vaststelling van de opcenten op de grondbelasting.
1865,1920.
2 stukken.
588. Staten van mannelijke inwoners van Waarde opgemaakte ten behoeve van de bepaling van eventueel te betalen grondbelasting.
1827,1891,1893,1920.
3 katernen.
589. Verordeningen op de heffing van straatbelasting.
1948-1964.
1 omslag.
590. Verordening op de heffing van rioolbelasting.
1956-1967.
1 omslag.

3. Overige vormen van belastingheffing.

591. Staat van deuren en vensters, opgemaakt ten behoeve van belastingheffing.
1810.
1 katern.
592. Verordeningen op de heffing van leges.
1853,1879,1899,1900,1924.
5 stukken.
593. Repertoria van acten, geregistreerd door de gemeentesecretaris ten behoeve van de heffing van belasting.
1866,1880,1885,1892,1900.
5 stukken.
594. Verordeningen op de heffing van gemeentefondsbelastingen.
1930-1940.
1 omslag.
595. Verordeningen op de heffing van een hondenbelasting.

1934-1967.
1 omslag.

596. Verordeningen op de heffing van leges en rechten voor de burgerlijke stand.
1934-1969.
1 omslag.

597. Verordening op de heffing van een brandverzekeringsbelasting.
1965.
4 stukken.

IV. Openbare orde.

1. Aangelegenheden betreffende de openbare orde.

598. Stukken betreffende de uitvoering van de aan strandvonderij verbonden werkzaamheden.
1857-1969.
1 omslag.

599. Algemene Politieverordening, met stukken betreffende de wijzigingen.
1881,1899-1967.
1 pak.

600. Verordeningen op herbergen en openbare gemakkelijkheden.
1883.
1 stuk.

601. Verordeningen op woonwagens.
1917.
1 stuk.

602. Stukken betreffende de oprichting, de instandhouding en de opheffing van de burgerwacht.
1919-1941.
1 omslag.

603. Maandrapporten van de politie.
1941-1943,1945.
1 omslag.

604. Doorslag van het proces-verbaal van de Rijkspolitie betreffende de verwaarlozing van de minderjarige C. Bos.
1954.
2 stukken.

2. Burgerlijke stand.

605-615. Akten van geboorten.
1811-1969.
11 banden.

605. 1811-1833
606. 1834-1853
607. 1854-1864
608. 1865-1875
609. 1876-1885
610. 1886-1903
611. 1904-1920
612. 1921-1932
613. 1933-1945
614. 1946-1955
615. 1956-1969

616-624. Akten van huwelijken en echtscheidingen.
1811-1969.
9 banden.

616. 1811-1833
617. 1834-1859
618. 1860-1885
619. 1886-1903
620. 1904-1920
612. 1921-1932
622. 1933-1945
623. 1946-1955
624. 1956-1969

625-634. Akten van overlijden.
1881-1969.
10 banden.

625. 1811-1833
626. 1834-1853
627. 1854-1869
628. 1870-1885
629. 1886-1903
630. 1904-1920
631. 1921-1932
632. 1933-1945
633. 1946-1955
634. 1956-1969

- 635,636. Tienjaarlijkse alfabetische tafels op de akten van de burgerlijke stand. 1811-1969.
1 omslag en 1 band.
635. 1811-1932 (1 omslag)
636. 1811-1969
N.B. Bevat ook tafels op de akten van de burgerlijke stand van Valkenisse, 1811-1815.
637. Verklaringen van overlijden, afgegeven door de plaatselijke artsen ten behoeve van de burgerlijke stand.
1897,1922-1969.
1 pak.
638. Verordening tot verdeling van de werkzaamheden tussen de ambtenaren van de burgerlijke stand.
1904.
1 stuk.
639. Verordening regelende de openingsuren van het bureau van de ambtenaar van de burgerlijke stand.
1904.
1 stuk.
640. Stukken betreffende de inventarisatie van de akten van de burgerlijke stand en de bevolkingsregisters door de Rijksinspectie.
1943.
2 stukken.
641. Stukken betreffende de benoeming en bezoldiging van ambtenaren van de burgerlijke stand.
1946-1967.
1 omslag.

3. Bevolkingsadministratie.

642. Staten van overleden inwoners, ingedeeld naar geslacht en sociale status.
1827,1828,1854-1856,1861,1867,1869,1887.
1 omslag.
643. Staten van geboren, ingedeeld naar geslacht.
1827,1828,1867,1876.
5 stukken.
644. Staten van de inwoners, ingedeeld naar geslacht en godsdienstige gezindheid.

- 1828,1854-1856,1861,1867,1869,1876.
1 omslag.
- 645-658. Bevolkingsregisters.
1845-1860,1874-1969.
14 banden en delen.
645. 1845-1850
646. 1850-1860
647. 1874-1890
648. 1890-1901
649. 1902-1924, letters A-K
650. 1902-1924, letters K-Q
651. 1902-1924, letters R-Z
652. 1924-1936, letters A-J
653. 1924-1936, letters K-R
654. 1924-1936, letters S-Z
655. 1924-1936, letters A-Z(dienstbodenregister)
656. 1937-1969, letters A-H
657. 1937-1969, letters J-Q
658. 1937-1969, letters Q-Z
659. Staten van gehuwde personen, ingedeeld naar leeftijd.
1854,1856,1861,1867,1869,1876.
7 stukken.
660. Staten van personen, die geëmigreerd zijn naar Noord- en Zuid-Amerika.
1869,1874,1876,1902,1903,1915,1919,1920.
8 stukken.
661. Verordening tot indeling van de gemeente in wijken.
1881.
1 stuk.
- 662-669. Staten van personen, die zich in de gemeente gevestigd hebben.
188-1889,1910-1951,1966-1969.
8 katernen.
662. 1888-1889(in duplo)
663. 1910-1916
664. 1916-1920
665. 1921-1929
666. 1929-1936
667. 1937-1941
668. 1942-1951
669. 1966-1969
670. Stukken betreffende de in 1889 gehouden volkstelling.
1889.
7 stukken.

- 671-679. Staten van personen, die vanuit de gemeente naar elders zijn verhuisd.
1913-1918,1921-1940,1946-1969.
9 katernen.
671. 1913-1918
672. 1921-1924
673. 1925-1928
674. 1928-1932
675. 1933-1936
676. 1937-1946
677. 1941-1946
678. 1946-1953
679. 1954-1969
680. Stukken betreffende de indeling van de gemeente in de wijken Dorp, Gawege, Kade, Plattendijk, Puthoek, Havenoordsedijk en het Sluisje, verband houdende met de volkstelling.
1919.
4 stukken.
681. Staten houdende de uitslagen van de volks- en woningtelling van 1947.
1931,1947.
1 katern.
682. Staten houdende de samenstelling van de bevolking, opgemaakt naar een telling van de gezinskaarten.
1952-1968.
1 omslag.
683. Staten houdende uitslagen van het bevolkingsonderzoek.
1952,1954.
1 omslag.
684. Staten van geboren en overleden personen.
1956-1969.
1 katern.
685. Register van verhuizingen binnen de gemeente.
1957-1969.
1 katern.
686. Stukken betreffende de gehouden volks- en beroepentelling.
1960.
1 omslag.

4. Huisnummering.

687. Verordening betreffende de indeling in wijken en de bepaling van de huisnummering.
1889.
1 stuk.
688. Lijst van straatnamen, die per 1 juli 1958 en per 10 maart 1969 gewijzigd zijn.
1958,1969.
1 omslag.
689. Lijst van straatnamen, die per 1 maart 1966 en 1 december 1969 gewijzigd zijn.
1966,1969.
1 omslag.

V. Openbare zedelijkheid.

690. Verordeningen op de heffing van belasting op gedistilleerde dranken en likeuren, met stukken betreffende de wijzigingen.
1852,1859,1863,1864.
7 stukken.
691. Stukken betreffende de benoeming van een ambtenaar belast met het toezicht op de invordering van belasting op alcoholische dranken.
1857,1887.
2 stukken.
692. Verordening op de heffing van een vergunningsrecht op het uitoefenen van de kleinhandel in sterke drank.
1881,1885,1905.
4 stukken.
693. Vergunningen voor de uitoefening van het cafébedrijf aan C. Kloet en A. Koeman.
1927,1956.
1 omslag.
694. Verordening op de heffing van verlofsrecht op de verkoop van zwak-alcoholische dranken, met stukken betreffende de toepassing.
1931-1967.
1 omslag.
695. Verordening op de heffing van rechten voortvloeiend uit de Drank- en Horecawet.
1968.
1 omslag.

VI. Openbare gezondheid.

1. Algemeen.

696. Proces-verbaal van eedsaflegging door G.F.W. Geill betreffende de doodschouw.
1893.
1 stuk.
697. Verordening tot het doen van afgifte van de verblijfplaats van gerepatrieerden in verband met de volksgezondheid.
1945.
4 stukken.
698. Gemeenschappelijke regeling tot oprichting en exploitatie van een Protestants ziekenhuis te Goes en de exploitatie van het Rooms-Katholieke ziekenhuis aldaar.
1947-1957.
1 omslag.
699. Stukken betreffende de aanstelling van gemeente-artsen.
1951,1952,1956.
1 omslag.
700. Stukken betreffende de oprichting van de gemeenschappelijke regeling ambulancevervoer Zuid- en Noord-Beveland.
1955-1965.
1 omslag.
701. Stukken betreffende de verlening van kraamhulp.
1966,1967.
1 omslag.
702. Stukken betreffende de oprichting van de gemeenschappelijke regeling Geneeskundige en Gezondheidsdienst voor de Bevelanden.
1968,1969.
1 omslag.

2. Toezicht op produkten.

703. Verordening tot wering van schadelijke voedingsmiddelen.
1881.
1 stuk.
704. Verordening op het bakken en verkopen van brood.
1881.
1 stuk.

705. Verordeningen op de heffing van keurlonen voor de keuring van vee en vlees.
1922,1946-1967.
1 omslag.
706. Gemeenschappelijke regelingen voor de keuring van vee en vlees in de keuringskring Kruiningen.
1923,1933.
1 omslag.
707. Verordeningen op de keuring van waren.
1936-1957.
1 omslag.

3. Bestrijding van besmettelijke ziekten.

708. Akte van huur van bedruimte in het gasthuis te Goes voor de verpleging van lijdens aan besmettelijke ziekten.
1900.
1 stuk.
709. Verordening op de heffing en invordering van besmettelijke ziektegeden.
1936,1937,1946.
1 omslag.

4. Lijkbezorging.

710. Akte betreffende het vaststellen van begrafeniskosten.
1845.
1 stuk.
711. Stukken betreffende de aanleg van een nieuwe begraafplaats.
1870-1872.
1 omslag.
712. Verordening op de begraving van lijken op de Algemene Begraafplaats.
1871.
1 stuk.
713. Besluit tot het heffen van begrafenisrechten.
1900.
1 stuk.
714. Besluit tot uitgifte van een graf aan N. Bom-van den Berge, voor onbepaalde tijd.
1939.
1 stuk.

715. Stukken betreffende de door de Ramp van 1953 aangebrachte zoutschade en de vergoeding hiervan aan gemeentelijke eigendommen op de begraafplaats.
1953-1961.
1 omslag.
716. Stukken betreffende de beplanting van de begraafplaats.
1954,195,1964,1965.
1 omslag.
717. Besluit dor G.S. tot het verlenen van een vergunning voor de bouw van een werkplaats in de omgeving van de begraafplaats.
1956.
5 stukken.
718. Stukken betreffende de plaatsing van een stuw in de afwateringssloot langs de begraafplaats.
1960.
3 stukken.
719. Stukken betreffende de indeling van grafruimten op de begraafplaats.
1960.
3 stukken.
720. Verordening op het beheer van begraafplaats, met stukken betreffende de wijziging.
1964,1968.
1 omslag.
721. Stukken betreffende de mogelijke verbetering van de begraafplaats.
1966-1968.
1 omslag.

5. Hygiëne van lucht, bodem en water.

5.1. Hinderwet en het verzamelen, afvoeren en verwerken van vuil.

722. Voorwaarden voor de verpachting van het ophalen van vuilnis en haardas.
1847,1855,1875.
3 stukken.
723. Verordening op de modder- en secreetputten.
1881.
1 stuk.
724. Staten van verleende hinderwetvergunningen.
1896-1935,1946-1965.
1 stuk en 1 katern.
- 725,726. Hinderwetvergunningen.

- 1930-1969.
2 pakken.
725. A-K
726. M-Z
727. Verordeningen op het ophalen van huisvuil en het voldoen van reinigings rechten.
1938-1968.
1 omslag.
728. Stukken betreffende de met de N.V. "Gekro" aangegane overeenkomst over de destructie van kadavers en afval van slachtdieren.
1943.
4 stukken.
729. Stukken betreffende de vaststelling en de wijziging van de gemeenschappelijke regeling voor het ophalen van huisvuil.
1954-1964.
1 omslag.
730. Stukken betreffende het ruimen van de vuilnisstortplaats na de Ramp van 1953 en het in gebruik nemen van een nieuwe stortplaats.
1954-1960.
1 omslag.
731. Verordening regelende de destructie van kadavers en slachtafvallen, met stukken betreffende de uitvoering.
1958-1963.
1 omslag.
732. Stukken betreffende de aan J.J. Pieper toegekende schadeloosstelling voor een onbruikbaar geraakt perceel grond naast de vuilnisbelt.
1960,1963.
1 omslag.
733. Stukken betreffende de verkoop van de vuilnisstortplaats aan het Waterschap De Brede Watering van Zuid-Beveland.
1964-1966.
1 omslag.
734. Stukken betreffende de huur van grond van het Waterschap voor de aanleg van een vuilnisstortplaats.
1966,1967.
1 omslag.
735. Stukken betreffende de verkoop van de oude vuilnisstortplaats aan P. van den Bos.
1966,1967.

1 omslag.

5.2. Riolering.

736. Voorwaarden voor de aanbesteding van de riolering van de sloot langs de Achterweg.
z.j.,[1900]
1 stuk.
737. Stukken betreffende de vaststelling van het rioleringsplan voor het terrein waarop een zestiental woningen aan de Plattedijk zal worden gebouwd.
1947,1948.
1 omslag.
738. Stukken betreffende de uitvoering van rioleringswerken in Waarde.
1947-1965.
1 pak.
739. Stukken betreffende de uitvoering van rioleringswerken in Gawege.
1961-1965.
1 omslag.
740. Stukken betreffende de aanleg van de persleiding van Bergen op Zoom naar Waarde.
1965-1968.
1 pak.
741. Stukken betreffende de aanleg van een pijpleiding van Shell te Pernis naar Dow Chemical te Terneuzen.
1966-1969.
1 omslag.

5.3. Productie en distributie van water.

742. Plattegrond van de waterleidingen in de gemeente.
1942.
1 stuk.
743. Stukken betreffende de vertegenwoordiging van de gemeente in het bestuur van de N.V. Waterleidingmij Zuid-Beveland te Goes.
1944-1958.
3 stukken.
744. Stukken betreffende de door de gemeente verleende garantie voor deelname in het aandelenkapitaal van de N.V. Waterleidingmij Zuid-Beveland.
1949.

- 4 stukken.
745. Stukken betreffende de aanleg, het onderhoud en het verleggen van het waterleidingnet.
1951-1969.
1 omslag.
746. Stukken betreffende het graven van een nieuwe drinkput op de hofstede Anna Put door J. Weststrate te Gawege.
1956.
4 stukken.
747. Stukken betreffende de aansluiting van onrendabele gebieden op het waterleidingnet.
1956,1957,1962-1969.
1 omslag.
748. Stukken betreffende het verlenen van concessies voor het in standhouden van het waterleidingnet aan de N.V. Waterleidingmij Zuid-Beveland te Goes.
1962,1968.
1 omslag.

5.4. Baden en zwemmen.

749. Stukken betreffende de bouw van het wijkgebouw, annex badhuis, door het Groene Kruis.
1952-1962.
1 omslag.
750. Stukken betreffende de benoeming van en het ontslag aan J. Bramsen, badmeester in het badhuis.
1962,1969.
1 omslag.

VII. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting.

1. Bestemmingsplannen.

751. Stukken betreffende de vaststelling en uitvoering van het bestemmingsplan "1946".
1946.
1 omslag.
752. Stukken betreffende de herziening van het bestemmingsplan "1946".
1948-1963.
1 omslag.

753. Stukken betreffende de aankoop van gronden in uit te voeren bestemmingsplannen.
1953.
1 omslag.
754. Stukken betreffende de exploitatie van bestemmingsplannen.
1953-1963.
1 omslag.
755. Stukken betreffende de herziening van het bestemmingsplan 1955.
1954-1963.
1 omslag.
756. Stukken betreffende de verkoop van gronden in bestemmingsplannen.
1954-1962.
1 omslag.
757. Ontwerptekening t.b.v. uitbreidingsplan 1959.
1959.
1 stuk.
758. Stukken betreffende de vaststelling van het bestemmingsplan "1962".
1962.
1 omslag.
759. Stukken betreffende de vaststelling en wijziging van het bestemmingsplan voor de kom van het dorp Waarde.
1964-1969.
1 omslag.
760. Stukken betreffende de vaststelling van het bestemmingsplan "West".
1964,1965.
1 omslag.
761. Stukken betreffende de vaststelling van het bestemmingsplan "Oost".
1966-1969.
1 omslag.
762. Stukken betreffende de vaststelling van het bestemmingsplan "Noord".
1965.
1 omslag.
763. Stukken betreffende de vaststelling van het bestemmingsplan "1966".
1966.
1 omslag.
764. Stukken betreffende de vaststelling van het bestemmingsplan "Zuid".
1966-1969.
1 omslag.

765. Stukken betreffende de vaststelling van het bestemmingsplan voor het landelijk gebied.
1968,1969.
1 omslag.

2. Woningbouw.

766. Verordeningen op het bouwen van woningen.
1905,1914.
2 katernen.

767. Jaarverslagen betreffende de verbetering van de volkshuisvesting, opgemaakt ter uitvoering van artikel 52 van de Woningwet.
1910-1921.
1 omslag.

768. Bouwverordeningen, met stukken betreffende de wijzigingen.
1930,1931,1933,1934,1937,1940,1951,1955,1956,1958,1968,1969.
1 omslag.

769-811. Bouwvergunningen.
1930-1969.
43 omslagen.

769. 1930

770. 1931

771. 1932

772. 1933

773. 1934

774. 1935

775. 1936

776. 1937

777. 1938

778. 1939

779. 1940

780. 1941

781. 1942

782. 1943

783. 1944

784. 1945

785. 1946

786. 1947

787. 1948

788. 1949

789. 1950

790. 1951

791. 1952

792. 1953

793. 1954

794. 1955

795. 1956

796. 1957
797. 1958
798. 1959
799. 1960
800. 1961
801. 1962
802. 1963, letters A-K
803. 1963, letters L-Z
804. 1964
805. 1965
806. 1966
807. 1967, letters A-K
808. 1967, letters L-Z
809. 1968, letters A-K
810. 1968, letters L-Z
811. 1969

812. Stukken betreffende de regeling van het bouw- en woningtoezicht op Zuid-Beveland.
1939-1969.
1 omslag.
813. Stukken betreffende de financiering en exploitatie van 16 woningwetwoningen.
1945-1948.
1 omslag.
814. Stukken betreffende de herbouw van door oorlogsgeweld getroffen woningen.
1946-1955.
1 omslag.
815. Stukken betreffende de onteigening van grond van W.C. Baert voor de uitvoering van het woningbouwprogramma.
1947.
1 omslag.
816. Lijsten van leden van de Commissie van Advies op grond van de Woonruimtetwet.
1947-1969.
1 omslag.
817. Verordening, regelende de verdeling van woonruimte op grond van de Woonruimtetwet.
1947.
1 stuk.
818. Stukken betreffende de exploitatie en verhuur van woningwetwoningen.
1948-1969.
1 omslag.

819. Stukken betreffende de uitvoering van werken in het kader van de wederopbouw.
1949-1951.
1 omslag.
820. Stukken betreffende de toetreding tot de bouwkas Noord-Nederlandse Gemeenten.
1952,1954.
5 stukken.
821. Stukken betreffende de bouw en exploitatie van twee zogenaamde Oorlogswoningen in het kader van de wederopbouw.
1951-1962.
1 omslag.
822. Stukken betreffende de overdracht van ten gevolge van de Ramp van 1953 verkrotte woningen.
1953,1956.
1 omslag.
823. Stukken betreffende de bouw en exploitatie van 16 woningwetwoningen in het kader van de herbouw na de Ramp van 1953.
1953-1967.
1 omslag.
824. Stukken betreffende de toegekende vergoedingen voor de wederopbouw van na de Ramp van 1953.
1953-1959.
1 omslag.
825. Stukken betreffende de bouw van 6 woningwetwoningen in de Wilhelminastraat.
1954.
1 omslag.
826. Stukken betreffende de door het Centraal Bureau voor de Statistiek gehouden woningtellingen.
1956.
1 omslag.
827. Stukken betreffende de bouw van 2 woningwetwoningen aan de Julianastraat.
1959-1962.
1 omslag.
828. Stukken betreffende het onbewoonbaar verklaren van woningen.
1960-1965.
1 omslag.
829. Verslagen van het krotopruijningsfonds.

- 1962-1969.
9 stukken.
830. Stukken betreffende de bouw van 2 bejaardenwoningen aan de Juliana straat.
1962,1963.
1 omslag.
831. Stukken betreffende de sloop van een viertal krotwoningen in eigendom van de Hervormde Gemeente te Waarde en gelegen aan het Parkzicht.
1963,1964.
1 omslag.
832. Stukken betreffende de bouw en exploitatie van 4 woningwetwoningen, gelegen tussen de Julianastraat en de Wilhelminastraat.
1963,1964.
1 omslag.
833. Stukken betreffende de bouw en exploitatie van 2 woningwetwoningen aan de Julianastraat.
1963-1969.
1 omslag.
834. Verordening op het gebruik van gebouwen en gronden gelegen in de bebouwde kom.
1964,1965.
8 stukken.
835. Stukken betreffende de bouw en exploitatie van 20 ratio-woningen in de Julianastraat.
1965-1968.
1 omslag.
836. Verordening regelende de toekenning van een financiële vergoeding ter bevordering van de doorstroming in de woningvoorraad.
1969.
1 stuk.

VIII. Bescherming tegen oorlogsgevaar en rampen.

1. Bescherming tegen oorlogsgevaar en natuurrampen.

837. Verordening tot het oproepen van de inwoners tot het uitvoeren van persoonlijke diensten in geval van rampen.
1857,1885.
1 stuk en 1 katern.
838. Rapporten over de schade aan dijken na de stormvloed van 12 maart 1906.
1906.

- 3 katernen.
839. Stukken betreffende de vaststelling en uitvoering van het gemeentelijk luchtbeschermingsplan.
1938-1941.
1 omslag.
840. Stukken betreffende het door de Watersnoodcommissie uit de Tweede Kamer afgelegd bezoek na de stormvloed van 1 februari 1953.
1953.
4 stukken.
841. Stukken betreffende de ontwikkeling van herbouwplannen na de watersnoodramp.
1953.
1 omslag.
842. Stukken betreffende het inwerking brengen van het alarmeringsplan bij watersnoodrampen.
1953,1954.
1 omslag.
843. Stukken betreffende het verlenen van verblijfsvergunningen voor het overstromde gebied van de gemeente na de evacuatie van de bewoners.
1953.
7 stukken.
844. Stukken betreffende het bergen van lijken en aangespoelde goederen.
1953.
1 omslag.
845. Stukken betreffende de door het Rijk toegekende vergoedingen voor de kosten van vervoer van te evacueren ingezetenen.
1953.
1 omslag.
846. Stukken betreffende de door inwoners van Waarde opgetekende verhalen over de Ramp.
1953.
1 omslag.
847. Stukken betreffende de aan de landbouw en veeteelt toegebrachte schade.
1953,1954.
1 omslag.
848. Stukken betreffende de evacuatie en terugkeer van de ingezetenen.
1953,1954.
1 omslag.

849. Stukken betreffende de aan ingezetenen toegekende materiële en immateriële zorg.
1953-1955.
1 omslag.
- 850-854. Stukken betreffende de door ingezetenen aangevraagde uitkeringen.
1953,1954.
5 omslagen.
850. letters A-F
851. letters G-Koo
852. letters Kop-M
853. letters N-S
854. letters T-Z
855. Stukken betreffende de door de politie en militairen in het rampgebied verrichte werkzaamheden.
1953,1954.
1 omslag.
856. Stukken betreffende de vergoeding van schade aan huisraad.
1953,1954.
1 omslag.
857. Stukken betreffende de adoptie van Waarde door de gemeenten Woerden en Coevorden en de N.V. Franeker Gemeenschap.
1953,1954.
1 omslag.
858. Stukken betreffende het verrichten van opruimingswerkzaamheden na de Ramp en de regeling van betaling daarvan.
1953-1961.
1 omslag.
859. Stukken betreffende het herstel van door de Ramp verwoeste wegen.
1953-1957.
1 omslag.
860. Stukken betreffende de hulpverlening bij eventuele watersnoodrampen.
1956.
1 omslag.

2. Bescherming tegen brand.

861. Verordening op de instandhouding van de brandweer.
1864-1955, met hiaten.
1 omslag.
862. Stukken betreffende de aankoop van een brandspuit.
1870,1871.
1 omslag.

863. Stukken betreffende de benoeming van het ontslag aan leden van de vrijwillige brandweer.
1930-1969.
1 omslag.
864. Rapporten betreffende plaats gehad hebbende branden en de regeling van het blussen.
1941,1944-1969.
1 omslag.
865. Stukken betreffende het plaatsen en onderhouden van brandkranen ter regeling van de bluswatervoorziening.
1942-1969.
1 omslag.
866. Stukken betreffende het regelen van de gemeenschappelijke brandweer voorzieningen met de gemeenten Yerseke, Kruiningen, Krabbendijke en Rilland-Bath.
1945-1963.
1 omslag.
867. Stukken betreffende het afsluiten van ongevallenverzekeringen ten behoeve van de leden van de vrijwillige brandweer.
1946-1969.
1 omslag.
868. Stukken betreffende het toekennen van vergoedingen aan leden van de vrijwillige brandweer.
1946-1969.
1 omslag.
869. Jaarverslagen van de vrijwillige brandweer.
1948-1968.
1 omslag.
870. Stukken betreffende de regeling van de organisatie van de brandweer.
1948,1950.
3 stukken.
871. Stukken betreffende de bouw en het onderhoud van de brandweergarage, met cursuslokaal.
1949-1966.
1 omslag.
872. Stukken betreffende het beheer van het brandweermateriaal.
1950-1967.
1 omslag.
873. Stukken betreffende de oprichting van een brandweervereniging door de leden van de vrijwillige brandweer.

1966.
2 stukken.

IX. Waterstaat.

874. "Overloper". Staat van landerijen, met namen van eigenaren en gebruikers, opgemaakt ten behoeve van de betaling van geschot.
1815.
1 katern.
875. Stukken betreffende de bedijking van de schorren ten zuiden van de ambachten van Valkenisse en Maire.
1860.
1 omslag.
876. Afschrift van het Rapport van Provinciale Waterstaat aan Gedeputeerde Staten betreffende de verbetering van de haven.
1901.
1 katern.
877. Stukken betreffende de zorg voor de waterkering.
1955-1962.
1 omslag.
878. Stukken betreffende de instandhouding van het dijkleger.
1955-1966.
1 omslag.
879. Stukken betreffende de bedijking van de schorren van Waarde en Rilland-Bath.
1964-1969[1970-1976].
1 omslag.
880. Stukken betreffende het verhogen en verzwaren van de zeedijk van de polders Waarde, de Emmanuël- en Zimmermanpolder.
1968.
4 stukken.

X. Verkeer en vervoer.

1. Verkeer en vervoer te land.

881. Leggers van wegen en voetpaden, met stukken betreffende de wijzigingen.
1839,1883,1896,1935-1969.
1 omslag.
882. Bestek voor de begrinding van de weg vanaf het begin van de Keistraat tot aan de haven.
1868.

- 1 stuk.
883. Bestek voor de aanleg van een grindweg aan de noordoostelijke zijde van het dorp tot aan de herberg "Luchtenburg", in aansluiting op grindwegen in de gemeenten Kruiningen en Krabbendijke.
1874.
1 omslag.
884. Bestekken voor de algemene wegverbetering in de gemeente.
1874,1879.
2 stukken.
885. Aanbesteding voor het begrinden van wegen in de polder Waarde.
1877,1894.
3 stukken.
886. Afschriften van notariële akten van overeenkomst met het waterschap Waarde betreffende het onderhoud van wegen in de gemeente.
1896.
4 katernen.
887. Registers op de houders van hondekarren.
1906,1928,1929.
2 katernen.
888. Proces-verbaal van de aanbesteding van levering van stenen aan de gemeente.
1914.
1 stuk.
889. Verslagen van de door burgemeester en wethouders verrichte schouw over de wegen in de gemeente.
1930-1937.
1 omslag.
890. Stukken betreffende de exploitatie van autobusdiensten.
1930-1961.
1 omslag.
891. Stukken betreffende het leggen van kabels en leidingen voor het telefoonnet.
1935-1968.
1 omslag.
892. Stukken betreffende de verbetering van wegen.
1936-1969.
1 omslag.
893. Stukken betreffende het onderhoud en herstel van wegen.
1937-1969.
1 omslag.

894. Stukken betreffende de verbetering van de hoofdweg Kruiningen-Krabbendijke-Waarde in het kader van het tertiair wegenplan.
1943-1964.
1 omslag.
895. Stukken betreffende het herstel van oorlogsschade aan de Dorpsstraat, de Havenstraat en het havenplateau.
1946-1948.
1 omslag.
896. Stukken betreffende de aanleg en uitbreiding van de straatverlichting.
1946,1947.
1 omslag.
897. Stukken betreffende de overname van beheer en onderhoud van een deel van de Plattedijk en van de Achterweg van het waterschap.
1948,1949.
1 omslag.
898. Stukken betreffende de aanleg en uitbreiding van wegen in het kader van het uitbreidingsplan.
1953-1957.
1 omslag.
899. Stukken betreffende het vaststellen van voorrangskruisingen in de Hoofdstraat en in de bebouwde kom.
1953-1966.
1 omslag.
900. Stukken betreffende de rijbaanverdubbeling van het gedeelte Rijksweg 58 tussen Kruiningen en Luchtenburg.
1958-1969.
1 omslag.
901. Stukken betreffende het nemen van verkeersmaatregelen.
1965-1967.
1 omslag.
902. Stukken betreffende de overdracht van beheer en onderhoud van de sloten, gelegen aan weerszijden van de Hoofdstraat aan het waterschap De Brede Watering van Zuid-Beveland.
1966,1967.
1 omslag.

2. Verkeer en vervoer te water.

903. Stukken betreffende de heffing en inning van havengelden.
1861.
4 stukken.

904. Stukken betreffende de overdracht van beheer en onderhoud van de havendammen, het havenplateau en de zate door Provinciale Waterstaat aan de gemeente.
1861.
4 stukken.
905. Akten van verpachting van de inning van havengelden.
1863-1877, met hiaten.
1 omslag.
906. Stukken betreffende het uitvoeren van onderhouds- en reparatiewerken aan de haven.
1864,1866,1867-1869.
5 stukken en 1 katern.
907. Verordening tot instandhouding van de haven en de kade.
1880.
1 katern.
908. Stukken betreffende het herstel van de schade aan de haven, aangericht door de storm van 14 oktober 1881.
1881.
2 katernen.
909. Stukken betreffende de uitvoering van onderhoudswerken aan de haven.
1882,1897,1899.
3 stukken.
910. Akte, waarbij de gemeente aan het Waterschap Waarde toestemming verleent tot het aanleggen van een spuisluis in de oostelijke havendam.
1887.
1 stuk.
911. Verordeningen op het heffen van laad-, los-, haven- en liggelden.
1893-1961, met hiaten.
1 omslag.
912. Verordening op het toezicht door de politie op haven en kade, met stukken betreffende de wijzigingen.
1893.
1 omslag.
913. Stukken betreffende de verbetering van de haven.
1901.
2 stukken en 1 katern.
914. Lijsten van inkomsten en uitgaven ten behoeve van de instandhouding van de haven.
1910-1919,1921-1925.
4 stukken.

915. Bestekken voor het verrichten van onderhoudswerken aan de haven.
1912,1926.
1 omslag.
916. Verordeningen op het toezicht door de politie op haven en kade, met
stukken betreffende de wijzigingen.
1930,1931.
7 stukken.
917. Stukken betreffende het verrichten van herstelwerkzaamheden aan de
haven, verband houdend met tijdens de Tweede Wereldoorlog aangerichte
schade.
1944-1958.
1 omslag.
918. Stukken betreffende de sluiting van de haven.
1957-1961.
1 omslag.

XI. Economische aangelegenheden.

1. Landbouw.

919. Staten van in de gemeente gevestigde veehouders, met vermelding van het
aantal en soorten vee.
1829-1922, met hiaten.
1 omslag.
920. Verordening op de wering van schadelijk gevogelte.
1858.
1 katern.
921. Jaarverslagen betreffende de toestand van de landbouw.
1869-1922, met hiaten.
1 omslag.
922. Verordening op de bestrijding van schadelijke insekten.
1877.
2 stukken.
923. Verordening houdende verbod op het verstoren van vogelnesten en het
vangen, doden en verkopen van vogels.
1878.
1 stuk.
924. Verslagen betreffende de uitvoering van de landarbeiderswet.
1939-1942.

- 1 omslag.
925. Stukken betreffende de toepassing van de Wet vervreemding landbouw gronden.
1956-1962.
1 omslag.
926. Stukken betreffende de vaststelling van het herverkavelingsplan van wegen en watergangen in het kader van de ruilverkaveling te Waarde.
1957-1960.
1 omslag.
927. Stukken betreffende de aansluiting van de gemeente bij de Stichting Waarborginstituut voor de tuinbouw.
1963.
1 omslag.

2. Handel, nering en industrie.

928. Staat van de in Waarde gevestigde bedrijven.
1828.
1 stuk.
929. Stukken betreffende het plaatsen van een gasmotor in de smederij van A. Wondergem.
1916.
6 stukken.
930. Verordening op het venten binnen de gemeente.
1917.
1 katern.
931. Stukken betreffende het vestigen van een motormaalbedrijf door C. van der Weele.
1919.
7 stukken.
932. Stukken betreffende de stichting en instandhouding van een radiodistributiebedrijf door J. Waterman.
1930-1940.
1 omslag.
933. Verordeningen betreffende de uitvoering van de Winkelsluitingswet.
1931-1964.
1 omslag.
934. Stukken betreffende de overname van de weegbrug van de Weegbrugvereniging Waarde.
1950-1957.
1 omslag.

935. Stukken betreffende de vestiging van een schoenmakersbedrijf, een smederij en een fruitwinkel.
1960,1966,1968.
8 stukken.

3. Aangelegenheden betreffende de distributie.

936. Verordening op de beschikbaarstelling van ongebuild tarwemeel.
1915.
2 stukken.
937. Staat van de kosten van distributie over 1916, met begroting van de kosten voor het jaar 1917.
1917.
1 stuk.
938. Verordening op het gebruik van broodkaarten.
1917.
1 stuk.
939. Staat van de bij de winkeliers aanwezige voorraden rijst.
1917.
1 stuk.

- 940,941. Grootboeken van ontvangsten en uitgaven betreffende de distributie.
1918,1919.
2 delen.

940. 1918
941. 1919

942. Staat van de bij winkeliers aanwezige voorraden suiker.
1918.
1 stuk.
943. Stukken betreffende het aantal geleverde kilogrammen regeringsmeel.
1918.
2 stukken.

4. Energievoorziening.

944. Gemeenschappelijke regeling met de gemeenten Krabbendijke en Rilland-Bath betreffende de bouw en exploitatie van een gasfabriek.
1913.
2 katernen.

945. Stukken betreffende de fusie van de gasfabriek met die van Kruiningen.
1928.
1 omslag.
946. Stukken betreffende de uitvoering van de gemeenschappelijke regeling met de gemeente Goes betreffende de levering van gas.
1930-1961.
1 omslag.
947. Stukken betreffende de aansluiting van de gemeente op het elektriciteitsnet van de N.V. PZEM.
1930-1941.
1 omslag.
948. Stukken betreffende het leggen van kabels en leidingen ten behoeve van het elektriciteitsnet.
1946-1968.
1 pak.
949. Stukken betreffende de aansluiting van onrendabele gebieden op het elektriciteitsnet.
1957-1962.
1 omslag.
950. Stukken betreffende het leggen van gastransportleidingen.
1964-1966.
1 pak.
951. Stukken betreffende de levering van gas door de N.V. Gasunie.
1968.
1 omslag.

XII. Maatschappelijke zorg.

952. Staten van inkomsten en uitgaven betreffende de kosten van armenzorg.
1881-1921, met hiaten.
1 omslag.
953. Verslagen betreffende het armwezen.
1914-1922, 1958-1965.
1 omslag.
954. Stukken betreffende de oprichting van het plaatselijk crisiscomité.
1932.
4 stukken.
955. Stukken betreffende de verlening van subsidie aan de Subcommissie voor Gezinszorg en Maatschappelijk werk van de Hervormde Kerk.
1953-1969.
1 omslag.

956. Stukken betreffende de deelneming in de gemeenschappelijke regeling tot instandhouding van een werkplaats voor mindervaliden.
1955-1965.
1 omslag.
957. Stukken betreffende de toetreding tot de Stichting Verpleeg- en Rusthuizen Midden-Zeeland.
1957.
1 omslag.
958. Stukken betreffende de oprichting van de stichting Protestants Christelijk Rusthuis Oostelijk Zuid-Beveland.
1957-1962.
1 omslag.
959. Verordening ter uitvoering van de artikelen 29 en 38 van de Algemene Bijstandswet.
1964-1966.
8 stukken.
960. Stukken betreffende de samenstelling van de plaatselijke commissies ingesteld op grond van de Rijksgroepsregeling Zelfstandigen en de Rijksgroepsregeling Werkeloze Werknemers.
1965.
7 stukken.
961. Verslagen van de door de Rijksgroepsregeling Zelfstandigen gehouden vergaderingen.
1966-1969.
1 omslag.

XIII. Onderwijs, cultuur en sport.

1. Onderwijs.

1.1. Kleuteronderwijs.

962. Stukken betreffende de oprichting van de Hervormde Kleuterschool.
1951.
1 omslag.
963. Stukken betreffende de schenking van een nieuwe inrichting van de kleuterschool door de organisatie "Radda Barnen" (Redt de kinderen) uit Zweden na de watersnoodramp van 1953.
1953.
4 stukken.
964. Stukken betreffende de toegekende rijksvergoedingen aan het bestuur van de bijzondere kleuterschool.
1965-1966.

- 1 omslag.
965. Stukken betreffende de aanleg van een speelplaats bij de kleuterschool.
1958.
6 stukken.
966. Stukken betreffende de uitbreiding van de bijzondere kleuterschool.
1958,1959.
7 stukken.
967. Stukken betreffende de verbouw van de bestaande kleuterschool annex
dorpshuis.
1959-1962.
1 omslag.
968. Stukken betreffende het plaatsen van een gedenkplaat voor slachtoffers van
het oorlogsgeweld en van de watersnoodramp bij de opening van de
verbouwde kleuterschool.
1961.
3 stukken.
969. Stukken betreffende de bouw van de Hervormde Kleuterschool.
1963-1966.
1 omslag.

1.2. Lager onderwijs.

1.21. Algemeen.

970. Verslagen omtrent de toestand van het lager onderwijs.
1863-1877, met hiaten.
7 katernen.
971. Staten van de aantallen schoolgaande kinderen, ingedeeld naar geslacht en
leeftijd.
1881-1887,1901-1914,1916,1917,1921.
1 omslag.
972. Stukken betreffende het functioneren van de commissie tot wering van
schoolverzuim.
1930-1968.
1 omslag.
973. Stukken betreffende de vaststelling en uitvoering van de gemeenschappelij-
ke regeling schoolartsdienst en schooltandartsdienst.
1942-1966.
1 omslag.

1.22. Schoolgelden.

974. Verordeningen op de heffing en invordering van schoolgelden.
1880-1936, met hiaten.
1 omslag.

975. Journalen van ontvangsten van schoolgelden.
1914,1918.
2 katernen.

1.23. Openbaar lager onderwijs.

1.23.1. Algemeen.

976. Verordeningen op het openbaar lager onderwijs.
1860,1885.
1 stuk en 1 katern.

977. Naamlijsten van leerlingen, die de openbare lagere school bezoeken.
1864-1894, met hiaten.
1 omslag.

978,979. Besluiten van de gemeenteraad tot vaststelling van de bedragen per leerling conform de bepalingen van de Lager Onderwijswet 1920.
1932-1969.
2 omslagen.

978. 1932-1959

979. 1958-1969

980. Leerplan voor de openbare lagere school.
1951.
1 katern.

981. Stukken betreffende het lesgeven in schoolzwemmen.
1968,1969.
1 omslag.

1.23.2 Aangelegenheden betreffende het personeel.

982. Instructies voor het onderwijzend personeel.
1859,1898.
2 katernen.

983. Verordeningen op de salariering van het onderwijzend personeel.
1917,1919.
1 stuk en 1 katern.

- 984-995. Persoonsdossiers van onderwijzend personeel.
1930-1964.
12 omslagen.
984. J. Blok, 1936-1954
985. K. van Espen, 1951
986. G. Hein, 1931-1940, J.D. Hont, 1956-1962
987. N. van Houten, 1947-1964, J.W.E. de Jager, 1922-1966
988. D. Krombeen, 1943-1948
989. S.H. Krijger, 1930,1931
990. A.G. Meeuwse, 1936-1938
991. W. Mooij, 1943-1953
992. L. Schrier, 1951, J. Sipkema, 1965-1969
993. M.G. van Weele, 1930,1931, Wesdorp, 1959-1965
994. C. van de Zande, 1940-1956, C. Zeegers, 1941-1948,
de Zeeuw, 1932-1960
995. tijdelijke onderwijzers, 1954-1967,[1983]
J. Dekker-Visser, M.C. Gast-Neerhout, J.C.P. Jansen-Verplanke,
E.L.M. Meert-Meert, S. Morel, J. Ruinemans, J. Versluijs-Boone
996. Stukken betreffende de aanstelling en salariëring van niet-onderwijzend
personeel.
1952-1965.
1 omslag.

1.23.3 Gebouwen en terreinen.

997. Bouwtekeningen van de openbare lagere school.
1884.
1 stuk.
998. Proces-verbaal van aanbesteding van de bouw van toiletten in de openbare
lagere school.
1913.
1 stuk.
999. Stukken betreffende de verbouw van een lokaal van de openbare lagere
school.
1921.
2 stukken.
1000. Stukken betreffende de bouw en verhuur van de onderwijzerswoning.
1931-1969.
1 omslag.
1001. Stukken betreffende de aanleg en uitbreiding van de speelplaats achter de
openbare lagere school.
1940-1954.
1 omslag.

1002. Stukken betreffende de vergoeding van oorlogs- en bezettingsschade aan de openbare lagere school.
1947-1954.
1 omslag.
1003. Stukken betreffende de vergoeding van schade aan schoolgebouw en onderwijzerswoning opgelopen door de Ramp van 1953.
1953-1962.
1004. Stukken betreffende de bouw van een nieuw scholencomplex, waarin zowel de openbare lagere school als de bijzondere is gehuisvest.
1953-1961.
1 omslag.
1005. Stukken betreffende de uitbreiding van de openbare lagere school.
1963-1965.
1 omslag.

1.24. Onderwijs op Gereformeerde Grondslag.

1006. Stukken betreffende de bouw van de bijzondere lagere school.
1929.
1 omslag.
1007. Stukken betreffende de door de gemeenteraad aan de bijzondere lagere school toegekende vergoedingen op grond van de Lager Onderwijswet
1920.
1935-1969.
1 pak.
1008. Stukken betreffende het onderhoud van de bijzondere school.
1939-1969.
1 omslag.
1009. Stukken betreffende de vergoeding van oorlogs- en bezettingsschade aan de bijzondere lagere school.
1947-1951.
1 pak.

1.3. Andere vormen van onderwijs.

1010. Stukken betreffende de uitvoering van de gemeenschappelijke regeling tot toelating van leerlingen uit Waarde op de openbare school voor U.L.O. te Kruiningen.
1934-1949.
1 omslag.
1011. Stukken betreffende het deelnemen in de exploitatie van de Lagere Tuinbouwschool te Kapelle.
1948,1949.
2 stukken.

1012. Stukken betreffende het deelnemen in de exploitatie van de Lagere Landbouwschool te Kruiningen.
1948-1964.
1 omslag.
1013. Stukken betreffende de deelneming in de gemeenschappelijke regeling Buitengewoon Lager Onderwijs op Zuid-Beveland.
1949-1965.
1 omslag.

2. Cultuur en verenigingsleven.

1014. Verordening op de instandhouding van monumenten.
1925.
1 katern.
1015. Stukken betreffende de toekenning van koninklijke onderscheidingen aan ingezetenen van Waarde.
1935-1969.
1 omslag.
1016. Stukken betreffende de exploitatie van de muziektent.
1937-1960.
1 omslag.
1017. Stukken betreffende de toekenning van subsidies aan de plaatselijke bibliotheek.
1952-1967.
1 omslag.
1018. Stukken betreffende de verbouw van de voormalige openbare lagere school tot cultureel centrum, met stukken betreffende gebruik en verhuur.
1957-1961.
1 omslag.
1019. Lijst van de in Waarde aanwezige monumenten.
1964-1969.
1 omslag.
1020. Stukken betreffende de exploitatie van het dorpshuis.
1965-1968.
1 omslag.
1021. Stukken betreffende de oprichting van een speeltuinvereniging.
1965-1969.
1 omslag.
1022. Stukken betreffende de deelneming in de gemeenschappelijke regeling Zeeuwse Muziekschool.

1967-1969.
7 stukken.

3. Sport en recreatie.

1023. Stukken betreffende de exploitatie van het sportveld.
1945-1969.
1 omslag.
1024. Stukken betreffende de in gebruikgeving van het sportveld aan "Sportclub
Waarde".
1959.
2 stukken.
1025. Stukken betreffende de verbouw en inrichting van het oude scholencomplex
tot gymnastiekzaal en verenigingsgebouw.
1962-1965.
1 omslag.
1026. Stukken betreffende de oprichting en instandhouding van de gymnastiek
vereniging "Inter Scaldis".
1966-1968.
1 omslag.

XIV. Militaire Zaken.

1. Dienstplicht en vordering.

1027. Register van gevorderde goederen, paarden, wagens en arbeiders voor
ingekwartierde Engelse troepen.
1813,1814.
1 katern.
1028. Stukken betreffende de plaatsvervangning van de lotelingen J. Houte en J.
Kasteleijn.
1832.
1 omslag.
- 1029-1031. Registers van inschrijving voor de nationale militie.
1897,1903-1913.
3 omslagen.
1029. Lotingsregisters, 1903-1911
1030. Alfabetische naamlijsten, 1898-1913
1031. Inschrijvingsregisters, 1897-1913
1032. Staten van inschrijving voor de dienstplicht.
1941-1947,1966-1969.
1 omslag.

1033. Staten van inschrijvingen van noodwachtplichtigen.
1962-1968.
1 omslag.

2. Aangelegenheden betreffende de Tweede Wereldoorlog.

1034. Stukken betreffende de evacuatie van de bevolking naar Zeeuws-Vlaanderen.
1940.
1 omslag.

1035. Stukken betreffende de deelname van de gemeente in de Nederlandse Volksdienst.
1941-1943.
1 omslag.

1036. Lijsten van arbeidsdienstplichtigen.
1943,1944.
5 stukken.

1037. Stukken betreffende het neerstorten van geallieerde en Duitse vliegtuigen nabij Waarde.
1943-1945.
1 omslag.

1038. Stukken betreffende de naoorlogse zuivering van "foute" ingezetenen.
1944,1945.
1 omslag.

1039. Lijsten van geïnterneerde ingezetenen, met processen-verbaal van aanhouding en inbewaringstelling.
1944,1945.
1 omslag.

B. Archief van het Burgerlijk Armbestuur van Waarde, 1811-1965.

Stukken van algemene aard.

A. Notulen.

- 1040-1042. Notulen van de vergaderingen van het bestuur.
1937-1964.
2 delen en 1 stuk.
1040. 1937-1960
1041. 1960-1964
1042. 1964, december 30 (1 stuk)

B. Correspondentie.

- 1043-1046. Ingekomen stukken en concepten, minuten en doorslagen van uitgegane stukken.
3 omslagen en 1 pak.
1043. 1866-1917
1044. 1930-1950 (1 pak)
1045. 1950-1960
1046. 1961-1965

Stukken betreffende bijzondere onderwerpen.

1. Bestuur en personeel.

1047. Besluit van de gemeenteraad tot samenvoeging van de Burgerlijke Armbesturen van Waarde en Valkenisse.
1862.
2 stukken.
1048. Stukken betreffende de benoeming van en het ontslag aan leden van het Burgerlijk Armbestuur.
1933-1965.
1 omslag.
1049. Reglement voor het Burgerlijk Armbestuur.
1951.
1 omslag.

2. Eigendommen.

2.1. Aankopen.

1050. Akte van aankoop van een perceel grond te Waarde van C. Schrier.
1875.
1 stuk.

1051. Akte van aankoop van een perceel bouwland in de Westveerpolder van M. Geleedst.
1896.
1 stuk.

2.2. Verpachtingen.

1052. Afschriften van notariële akten van openbare verpachting van percelen grond in eigendom van het Burgerlijk Armbestuur.
1813,1861,1889,1896,1903,1917,1924,1952.
1 omslag.

1053. Akten van verpachting van gronden aan M. van Velzen, C. Staal-Otte, B. Dominicus, J. Pieper, C. Goossen, W. Koster, J. Ruissen, gebroeders Van de Vreede en S. Sinke.
1826,1832,1919,1924,1928.
10 stukken.

2.3. Ruiling.

1054. Akte van ruiling van bouwland en weidegrond te Waarde met A. Blok.
1855.
1 stuk.

3. Financiën.

3.1. Algemeen.

1055. Rekening van inkomsten en uitgaven van C. Westdorp over zijn beheer van de door G. Vermeijde nagelaten goederen.
1842.
1 omslag.

1056. Stukken betreffende het beheer van het effectenbezit.
1955-1969.
1 omslag.

3.2. Begrotingen van inkomsten en uitgaven.

1057-1068. Begrotingen van inkomsten en uitgaven.
1933-1964, met hiaten.
10 katernen en 2 omslagen.

1057. 1933

1058. 1934

1059. 1935

1060. 1937

1061. 1945,1946,1948-1953 (1 omslag)

1062. 1954

1063. 1955

- 1064. 1956
- 1065. 1957
- 1066. 1958
- 1067. 1959
- 1068. 1960-1964 (1 omslag)

- 1069. Wijzigingen op de begroting.
1892-1964.
1 omslag.

3.3. Rekeningen van inkomsten en uitgaven.

- 1070-1092. Rekeningen van inkomsten en uitgaven.
1811-1826,1932-1964, met hiaten.
20 deeltjes en katernen en 3 omslagen.

- 1070. 1811
- 1071. 1812
- 1072. 1813-1815
- 1073. 1816-1818
- 1074. 1819-1821
- 1075. 1821-1823
- 1076. 1823,1824
- 1077. 1824-1826
- 1078. 1826
- 1079. 1932
- 1080. 1933
- 1081. 1934
- 1082. 1935
- 1083. 1936
- 1084. 1937
- 1085. 1938
- 1086. 1940
- 1087. 1941
- 1088. 1942
- 1089. 1943-1947 (1 omslag)
- 1090. 1948
- 1091. 1949-1952
- 1092. 1957-1964 (1 omslag)

4. Armenzorg.

- 1093-1101. Staten van personen die bedeed worden.
1846-1946, met hiaten.
6 katernen en 4 stukken.

- 1093. 1846,1847
- 1094. 1888
- 1095. 1892
- 1096. 1937
- 1097. 1938

1098. 1939-1942
1099. 1943-1945
1100. 1946
1101. 1947-1960

C. Archief van de voormalige gemeente Valkenisse, 1809-1862.

1102-1104. Ingekomen stukken en concepten en uitgegane stukken van het plaatselijk bestuur.
1809,1813,1814.
3 pakken.

1102. 1809
1103. 1813
1104. 1814

---. Tienjaarlijkse tafels op de akten van de burgerlijke stand.
1811-1815.
N.B. Bevinden zich in inventarisnummer 636.

D. Archief van het voormalig Burgerlijk Armbestuur van Valkenisse.

1. Financiën.

1.1. Begrotingen van inkomsten en uitgaven.

1105. Begrotingen.
1828-1862.
1 omslag.

1.2. Rekeningen van inkomsten en uitgaven.

1106-1113. Rekeningen van inkomsten en uitgaven.
1813-1860, met hiaten.
8 katernen en 2 omslagen.

1106. 1813
1107. 1816
1108. 1821
1109. 1825
1110. 1826-1855
1111. 1827
1112. 1818
1113. 1856-1860

1.3. Bijlagen bij de rekening.

1114. Mandaten.

1829-1835.
1 omslag.

INDEX OP PLAATS- EN PERSOONSNAMEN.

De achter de namen vermelde nummers zijn de inventarisnummers.

A.	
Anna Put	746
B.	
Baert, D.H.W.	441,442
Baert, J.F.B.	440
Baert, W.C.	441,815
Bal, C.	440,441
Bergen op Zoom	740
Blok, A.	1053
Blok, J.	324,984
Boeij, A.	557
Bom-van den Berge, N.	715
Bos, C.	604
Bos, P. van den.	735
Bramsen, J.	750
Broeckert, A. de.	320
Bruggeman, A.	332
Burg, J.C.	552
Burgerlijk Armbestuur.	321,329,1039-1090
C.	
Coevorden	857
D.	
Dekker-Visser, J.	995
Dominicus,	1052
Dow Chemical (Terneuzen)	741
E.	
Emmanuëlpolder	880
Espen, K van.	985
F.	
Formel, C.	323
G.	
Gast-Neerhout, M.C.	995
Gasunie	951
Gawege	679,739,746
Geill, G.F.W.	697
Geleedst, M.	1050
Goes	699,709,743,744,748,946
Goossen, C.	1052
Groene Kruis	749
H.	
Hansweert	332
Hein, G.	986
Hervormde gemeente	331,338,339,831,9553
Hont, J.D.	986
Houte, J.	1028
Houten, N. van den.	987
I.	
Inter Scaldis	1026
I.Z.A.	576
J.	

Jager, J.W.E. de	987
Jansen-Verplanke, J.C.P.	995
K.	
Kapelle	1011
Kasteleijn, J.	1028
Kloet, C.	694
Koeman, A.	694
Koster, M.K.	333
Koster, W.	1053
Krabbendijke	301,326,866,883,894,944
Krijger, S.H.	989
Krijnsen, M.	333
Krijnsen, C.	342
Krombeen, D.	988
Kruiningen	301,327,332,866,883,894,900,944,945,1010,1012
Kunder, N.J.	335
L.	
Legendijk, T.J.	337,340
Leeuw, M. de	325
Lokker, A.	554
Looze, L de	327
Louwiesse, M.K.	333
Luchtenburg	883,900
M.	
Maire	875
Meert-Meert, E.L.M.	995
Morel, S.	995
Meeuwse, A.G.	990
Mieras, J.	440
Mooij, W.	991
N.	
N.V. Bank voor Nederlandse Gemeenten	442
N.V. Franeker Gemeenschap	857
N.V. Gasunie	951
N.V. Gekro	728
N.V. Maatschappij voor Gemeentekrediet	442
N.V. Waterleidingmij Zuid-Beveland	743,744,748
Noord-Beveland	701
Noord- en Zuid Amerika	660
O.	
Overbeeke, J.L.	333
Overbeeke, M.	333
Overbeeke, P.M.	328
P.	
Pieper, J.	548,732,1052
PZEM	947
R.	
Rijk, C.M.	330
Rilland-Bath	866,879,944
Roggeband, J.	322
Ruinemans, J.	995
Ruissen, J.	1052
S.	

Schrier, C.	1049
Schrier, L.	992
Shell (Pernis)	741
Sinke, M.	333
Sinke, S.	1052
Sipkema, J.	992
Staal-Otte, C.	1052
Stoutjesdijk, H.	334
T.	
Tolhoek, F.J.	333
V.	
Valkenisse	635,636,875,1046
Velzen, M van	1052
Verbrugge, gebrs	343
Vermeijde, G.	1054
Versluijs-Boone, J.	995
V.N.G.	524,535
Vreede, gebrs van de	1052
W.	
Waarde (straatnamen)	
Achterweg	736,897
Dorpstraat	342,895
Havenstraat	895
Havenoordsedijk	679
Hoofdstraat	899,902
Julianastraat	340,341,827,830,832,833,835
Kade	679
Keistraat	882
Parkzicht	831
Plattedijk	679,738,897
Puthoek	679
Sluisje	679
Wilhelminastraat	825,832
Waterman, gebrs.	341
Waterman, J.	932
Waterschap Waarde	440,886,910
Waterschap De Brede Watering van Zuid-Beveland	733,734,902
Weele, M.G. van	993
Weele, W. van	550
Weele, C. van der	931
Westdorp	993,1054
Weststrate, J.	746
Westveerpolder	1050
Wisse, A.S.	548
Woerden	857
Wolfert, H.	550
Wondergem, A.	929
Y.	
Yerseke	866
Z.	
Zande, C. van de	994
Zeegers, C.	995
Zeeuw, de	994
Zeeuwse Muziekschool	1022
Zeeuws Vlaanderen	1033
Zimmermanpolder	880
Zuid-Beveland	302,689,701,733,743,744,748,812,902,958,1013
Zweden	963

